

Magyar Nemzeti Múzeum

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám:
21-37, éjjel 24-88. Sürgőny cím: "Délbácska" Novisad
Póstatakarékpénztári csekk száma Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. OKTÓBER 9.

VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din,
fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám
ára hétköznapon 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár;
Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

A kormány egyelőre nem hívja vissza a szófiai követet

Némi enyhülés tapasztalható a jugoszláv-bolgár konfliktusban — A bolgár kormány erélyes álláspontot foglal el a felelőtlen elemek garázdálkodása ellen — A rendőrség betiltotta a „Narodna Odbrana” mai tüntető gyűlését, de a miniszterelnök hozzájárult a gyűlés megtartásához

A király váratlanul visszatért Beogradba

Beogradból jelentik: Tegnap reggel érkezett meg a fővárosba a Kovacevics tábornok holtestét szállító vonat. A tisztikaszinóban felravatalozott holtestet, nagy közönség kereste fel. A gyászszertartás ma délelőtt 9 órakor a legnagyobb pompával fog lefolyni.

Beogradban a késő éjszakai órákban olyan hírek terjedtek el, hogy a macedon forradalmi bizottság, Jugoszlávia ugyyszólván minden városába komitácikat küldött, akiknek az a megbízásuk, hogy gyilkoljanak és pusztítsanak, ahol csak lehet. Az egyelőre még ellenőrizhetetlen rémhírek hatása alatt, a beogradi rendőrség a legszigorúbb rendszabályokat foganatosította, hogy készen legyen minden eshetőségre. A Narodna Odbrana nemzetvédelmi szövetség felhívást intézett a lakossághoz és valamennyi hazafias testülethez, hogy vegyen részt a bulgár komitácik és általában a titkos merényletek elleni tüntető gyűlésén, amelyet ma tartanak meg. A tartalékos tisztek szervezette hasonlóképpen felszólította a tiszteket, hogy vegyenek részt a gyűlésen és jelenjenek meg a temetésen. Az egyetemi szövetség szintén felszólította tagjait, hogy juttassák kifejezésre kegyelüket Kovacevics tábornok iránt.

A jugoszláv—bolgár viszony Kovacsics tábornok meggyilkolása és a legutóbbi újabb bombamerényletek miatt

rendkívül kiéleződött, diplomáciai lépésre azonban eddig nem került a sor.

Egyes lapoknak a jugoszláv demarsról szóló hírei koraiak s a kormány egyelőre csak annyiban fogantositott erélyesebb intézkedéseket, hogy a bolgár határt elzárta.

Politikai körökben egyébként az a vélemény alakult ki, hogy a bolgár kormány erélyes álláspontot foglal el a felelőtlen elemek garázdálkodása ellen s ezzel megakadályozza a diplomáciai viszony esetleges megszakítását, amely azonban akkor sem járna komolyabb következményekkel, ha a kormány mégis az ultima ratio eszközéhez folyamodna.

A kormány tehát

egyelőre nem tervezi a szófiai jugoszláv követ visszahívását,

mert még mindig abban bízok, hogy a konfliktust békés úton el lehet intézni.

Perics Ninko a szkupatina elnöke tegnap délután meglátogatta Vukicsevics Velja miniszterelnököt s a szkupatina tagjainak Kovacevics tábornok mai temetésén való részvételéről tárgyalt a kormányelnökkel.

Vukicsevics miniszterelnök tegnap délután hosszabb kihallgatáson jelent meg a királynál.

A király topolai üdüléséről tegnap váratlanul hazaérkezett s míg délelőtt senkit sem fogadott, délután kizárólag a miniszterelnököt hívatta magához. A kormánynak állítólag az a kívánsága, hogy tekintettel a válságos helyzetre, a pártok tegyék félre a politikai harcokat és kössenek treuga Deit.

A „Narodna Odbrana” vasárnapra tervezett tüntető gyűlését a beogradi rendőrség betiltotta. A Narodna Odbrana erre a miniszterelnökhez fellebbezett, aki azonnal magához hívatta Lazarevics rendőrfőnököt s kijelentette, hogy

a gyűlés megtartását engedélyezi.

Londoni politikai körökben is nagy izgalmat váltott ki, a jugoszláv bolgár konfliktus. A Daily Telegraph szerint lehetséges, hogy Briand és Chamberlain párisi találkozásán, ez a konfliktus is szóba kerül.

A lap azt írja, hogy a balkáni helyzet kiéleződése olyan ok, amely a

A demokratikus blokk megalakítása nehézségekkel jár

Beogradból jelentik: A demokrata párt tegnap délelőtt 9—12-ig értekezletet tartott, amelyen folytatta a pénteki tárgysorozatot. A demokraták az ülés lefolyásáról nem nyilatkoznak s szigorúan megtiltották a párt tagjainak, hogy nyilatkozatokat adjanak le a sajtó részére. Az ülésről mindazonáltal több érdekes részlet szivárgott ki. Az értekezleten felszólalt Setyerov, Agatonovics, Bojadzsevics és Kujundzics. A szónokok súlyos feltételeket javasoltak a radikális párti koalíció fenntartása esetén. A demokrata párt csak akkor hajlandó tovább együttműködni a radikális párttal, mondták a szónokok, ha a kormány a demokrata párt összes kormányzati feltételeit haladéktalanul teljesíti.

A parlament verifikációs bizottsági ülésén

Radics és Pribicsevics ismét találgattak s hosszabb eszmecsere folytatta a politikai helyzetről.

A tárgyalások alatt szóba került a pártok további taktikája, ha esetleg arra kerülne a sor, hogy a demokraták mégis a radikális párti szövetség mellett tartanak ki. Erre vonatkozólag azonban nem történt döntő határozat.

A verifikációs bizottság délelőtt és délután is ülést tartott s míg délelőtt a meg nem támadott mandátumok sorsát intézték el, a délutáni tanácskozáson a megtámadott mandátumok ügye került szóba. Az ülés igen viharos hangulatban folyt le s különösen a prizreni mandátum körül támadt nagy kavargás. A bizottsági tagok több ízben izgatottan csaptak

Népszövetség rendkívüli ülésének összehívását teszi szükségessé.

A Times szerint, a beogradi angol követ, már megkezdte közvetítését a konfliktus ügyében. A Pravda szerint, a jugoszláv kormány haladéktalanul a Népszövetséghez fordul, ha a bolgár kormány nem teljesíti követeléseit. A Vreme követeli, hogy a jugoszláv kormány biztosítsa a jugoszláv határokat és a délszerbiai lakosság védelmét. Arról természetesen szó sem lehet — írja a Vreme, hogy bármely harmadik hatalom beleavatkozzék ebbe az ügybe.

Szófialából jelentik: A szófiai jugoszláv követ, kormánya megbízásából rövid lejáratu határidőre választ kért a bolgár kormánytól, hogy milyen intézkedéseket kíván fogantatni, a macedon forradalmi szervezetek megfélemezésére és a komitációs bandák garázdálkodásainak megszüntetésére. A jugoszláv demarsot a tegnapi minisztertanács tárgyalta, de végleges határozatot nem hozott és a kormány szombatra újabb minisztertanácsot hívott egybe.

Össze, végül azonban az összes kétséges mandátumokat igazolták.

A verifikációs bizottság hétfőn délelőtt tartja legközelebbi ülését.

A politikai érdeklődés központjába még mindig a demokrata egység tanácskozási állásfoglalásánál van a figyelem, hogy a demokraták végül mégis a radikális párttal való további együttműködés mellett fognak dönteni, egyben azonban a párt erősítését a kormányon belül követelni. A radikális klubban egyelőre csend van s a párt a demokrata egység döntésétől teszi függővé további magatartását. Politikai körökben egyébként az a vélemény alakult ki, hogy a demokraták kiválása esetén a radikális párt kezében is sor kerül a helyzet tisztázására, ez esetben azonban Vukicsevics el van határozva, hogy véglegesen leszámol a Pasics frakcióval.

Ami a demokrata blokkot illeti, a politikusok nem nagyon bíznak a sikerben. Ugyáltszik, hogy ezt az ellenzék is előrelátja, mert a tárgyalások sikertelensége esetén közös klubban kíván egyesülni, hogy ezáltal egységes taktikával indulhasson harcba a kormány ellen. A közös klubban Radics, Pribicsevics és a földműves párt foglalnának helyet.

A demokraták és radikálisok közötti ellentétek még mindig nem simultak el. A radikálisokat nagyon elkedvetlenítik a demokrata párt üléséről szóló jelentések, amelyekből azt látják, hogy a demokraták ki akarják őket használni. A demokraták megszeretnék erősíteni befolyásukat e kormányban és ezért követelik maguknak a belügyministerséget.

Huszonhat listát adtak eddig be a noviszádi törvényszéken a községi képviselőtestületi választásokra

A községi választások előkészületei már annyira előrehaladott állapotban vannak, hogy a legtöbb párt már el is készítette jelölésével. A noviszádi törvényszéken eddig a kerületből 26 listát adtak be. Noviszádon három párt adta be listáját: a szociáldemokraták, listavezető Hadnagyev Gyuro; a Pasics-radikálisok, listavezető Klicin Mita és a független munkáspárt, listavezető Orosz Jovan. Begecsről két listát adtak be: A demokratákét Vászics Jovannal és a Pasics radikálisokét Zsákics Jovannal az élén. A gloszani Davidovics demokraták listavezetője Sztruha Pál, a független demokratáké pedig Gyurisa Pavle. A klszácsl demokraták listájának élén Macák Pál tartománygyűlési képviselő áll. Deszpot Szvetl Ivánról eddig csak a Pasics radikálisok adták be listájukat, amelynek élén Szafranin Milivoj áll. A temerini demokraták listavezetője Kovác Josip. A mosorini radikálisok listavezetője Jovanovics Dusan, a sztárisóvi radikálisoké Teofanov Laza, a bácskogradisteiké Glucinszki Zsivko, a gardinovcei radikálisoké Bugarin Laza, a gornjokovlieké Tomics Pavle, a goszpogyniaiké Gyukics Jovan, a zsabalyiaké pedig Katic Milos nemzeti gyűlési képviselő. A demokraták még a következő községekben adták be listájukat: Káty — Sztajics Tosó, Turija — Obradov Száva, Titel — Parabucski Gyoka, Petrovác — Jeszenszki Mihály, Lok — Radoszavijevics Lázár, Sajakás Szvetl Iván — Vlaskalics Száva, Becse — dr. Vojnovi Vlade és Zsabaly — Panics Száva. Paragaról a független demokraták listájának vezetője Pasi Radivoj.

A csurogi magyarok a Magyar Párt listáján

A csurogi Magyar Párt pénteken este

tartott jelölést, amelyen nemcsak a Magyar Pártban szervezett magyarok voltak jelen, hanem olyanok is, akik a demokraták és radikálisok hível voltak a múltban. Az ülésen résztvettek a csurogi németek képviselői is. A demokraták és radikálisok először nem akarták elfogadni azt, hogy a lista, a Magyar Párt listája legyen, Göbel Ottó beszéde után azonban elfogadták azt, hogy a lista, mint a Magyar Párt listája szerepeljen.

Ezután titkos szavazás után a következő negyven polgárt választották meg a magyar lista jelöltjeül: Dupp Bálint plébános, Dietrich Henrik, Szányi Ferenc, Fábri Sándor, Király Mátyás, Farkas Pál, Jeney János, Hatala Károly, Braun Ferenc, Deli Imre, Heinrich Károly, Kovács András, Franko József, Orosz Imre, Dietrich Dániel, Varga Pál, Kovács János, Frint Ferenc, Lukács János, Sőregi Pál, Szabó Ferenc, Berec László, Berec József, Benkő Mihály, Molnár András, Novák József, Börcsök Péter, Körmöci Miklós, Step Ferenc, Balog Antal, Prágai János, Rohacsak Mihály, Fehér Ferenc, Tóth János, Uborka János, Rebák István, Kelemen Pál, Braun Sándor, Sebők János és Zsoter József.

A noviszádi Magyar Párt

A noviszádi Magyar Párt százszáz bizottsága pénteken este tartotta meg jelölő ülését, amelyen megválasztották a nyolcvan jelöltet, akiket a törvényhatósági bizottsági tagságra jelöl a Magyar Párt. A listát a jövő héten nyújtják be a törvényszéken.

Chamberlain angol külügyminiszter bizik a Népszövetség jövőjében

Párisból jelentik: A Párisban időző Chamberlain angol külügyminiszter, újságírók előtt a következő kijelentéseket tette: A Népszövetség legutóbbi ülése egyike volt a legérdekesebbnek. Nyílt és lojális eszmecsere következett, a bizalom teljesen helyreállt. 1925. december óta kísérem figyelemmel az ülések lefolyását. A 3-3 hónapos időközökben elért haladás jelentéktelennek látszik ugyan, de ha csak egy pillantást vetünk a Népszövetség munkájára, meg kell állapítani, hogy az utóbbi években elért eredmények jelentősek voltak. A Népszövetség kétségtelenül még sokáig nem lesz az, aminek alapítói és jelenlegi tagjai óhajják, nevezetesen a békében és háborúban döntőbíró, amelynek ítéletét mindenki elfogadja. Ezt nem lehet néhány nap, még néhány év alatt

sem megvalósítani. De az egész világ már most nagy bizalommal viseltetik a Népszövetség iránt, amint a Népszövetség is bizik önmagában. Az utóbbi évek alatt megvalósultak a locarnói megállapodások, amelyek bizonyos mértékben az új Európa alapjai.

Primo de Riverával való találkozásáról Chamberlain a következőket jelentette ki: Tangerről beszélünk. Tanger nemzetközi területté való átalakításának alapelve tekintetében, teljes volt az egyetértés, úgy hogy a megoldásra vonatkozó nehézségek tisztán gyakorlati természetűek. Spanyolország, amely nem szűnt meg együtt dolgozni a nemzetek szövetségével, remélem hamarosan alkalmat fog találni arra, hogy ismét elfoglalja helyét a nemzetek szövetségében és Genfben aktív közreműködőjek.

A spanyol királyi pár Tetuánban is látogatást tett

Madridból jelentik: Ceutai híradás szerint, a spanyol királyi pár Primo de Rivera tábornok, valamint a spanyol hadügyi és tengerészeti miniszter és nagyszámú előkelőség kíséretében auton Tetuánba érkezett. A királyi pár kíséretét több mint ötszáz autó szállította. Tetuánban Sanjurjo tábornok fogadta a királyi vendégeket. A királyi pár a fogadtatás után

megtekintette a régi tudni erődítményeket, majd koszorút helyezett az afrikai háborúban elesett tisztek és katonák síremlékére. A királyi pár egy katonaság mint a lakosság mindenfelé lelkesen ünnepelte. A városon keresztül való útjában a királyi pár, a benszülött negyedet is meglátogatta, ahol a király több házat szemlél meg.

A volt mexikói elnök testvérét is megölték a forradalomban

Newyorkból jelentik: Mexikó városából érkezett jelentés szerint, ott újból kivégeztek két tábornokot, a forradalomban való részvétel miatt. A szenátus bizalmat szavazott Calles elnöknek. Az ülés további során kizártak három szenátort, akik állítólag Comes tábornok hível Mexikói hivatalos jelentés szerint, Comes tábornok csapatait, tegnap a Veracruz államban levő Perote közelében vívott csatában megver-

ték és a hegyekbe való visszavonulásra kényszerítették. A lapok jelentése szerint, Nogalesben agyonlőtték Huerta Alfonzot, a volt mexikói elnök testvérét, hét kísérőjével együtt. Huert az Egyesült Államokból jött Mexikóba, hogy

résztegyen a forradalmi mozgalmakban.

A Newyork Herald nogalesi jelentése szerint, Chihuahua, Cuahulla, Sant Luis de Poresi és Durango államok felláztak. Vidal Lajost, Ciapara államkormányzóját megölték.

Megnyílt a „Kraljica Marija” szálloda

Sajtóbemutató és disztrakoma. — Tegnap este nyílt meg a nagyszabású üzem meg-hívott vendégek jelenlétében

A Vajdaság legszebb és legmodernebb szállodai üzeme, a noviszádi „Kraljica Marija” szálloda tegnap este nyílt meg fényes külsőségek között. A szálloda igazgatósága pénteken este sajtóbemutatót rendezett s ez alkalommal meghívta a sajtó képviselőin kívül a hatóságok fejeit is. A bemutatón megjelent Nikolics Milán tábornok, Bogdanovics Zsivorád a „Szloboda” szálló r. t. igazgatóságának elnöke, továbbá Aranitzky Sztankó a fellebbviteli bíróság tanácselnöke, Szávics Sztóján, Bugarszki Tódor és Beljanszki Viadimir pénzügyigazgatósági inspektorok, Petrovics Branko dr. a terménytözsde főtitkára, dr. Latincics Jovan ügyvéd, dr. Pavlasz Ignját ügyvéd, Mátics Vászta, nyug. pénzügyigazgató, Kapamadzsia Koszta, a Narodna Banka igazgatója, Majinszki Milutin, az I. horvát takarékpénztár igazgatója, Königsdtler Dusan, Kohn Gyula és Jovanovics Pera a „Szloboda” r. t. igazgatósági tagjai, Neudovics Jovan póstafőfelügyelő, Tosics Dusan mérnök, Oberknezevics Száva községi jegyző stb.

A bejáratnál aransujtások, livrés boyok fogadták a vendégeket, akiket a haliba kalauzoltak, ahol Freud Miksa a „Szloboda” r. t. igazgatója és Annau Károly, a „Kraljica Marija” szálloda igazgatója üdvözölte a megjelent előkelőségeket.

A szálloda gyönyörű berendezése, a pazar fényűzéssel berendezett étterem és kávéház, valamint az óriási, a legmodernebb technikai vívmányokkal felszerelt konyhahelyiségek, hűtőkamrák, gázrostélyok stb. a vendégek legnagyobb elragadtatását váltották ki.

A sajtóbemutatót disztrakoma követte, amelyen a francia konyhaművészet remekei vonultak fel. Tizenöt livrés pincér szolgálta fel a közel tizenkét fogásos vacsorát. A banketten Bogdanovics Zsivorád, a „Szloboda” r. t. elnöke üdvözölte a sajtó megjelent képviselőit s a meleg üdvözlésre a sajtó nevében Kottas Aladár, a „Délbácska” munkatársa válaszolt. A lakomán felszólt még Aranitzky Sztankó, dr. Pavlasz Ignját, Nikolics Milán tábornok, Latincics Jovan dr. és Tosics Dusan mérnök, akik mindnyájan a legnagyobb lelkesedés hangján nyilatkoztak a gyönyörű üzemről, amely nagy mértékben fogja fellendíteni a noviszádi idegenforgalmat.

A vacsora alatt Radó Sándor kltünő cigányzenekara szórakoztatta a közönséget. Nagy tetszést keltett a személyzet pompás, egyenruhája is, amely Weber Károly noviszádi szabómester műhelyében készült. A vendégek a kora reggeli órákig maradtak együtt.

A tegnapi hivatalos megnyitón, amely már a nagyközönség jelenlétében folyt le, több száz vendég vett részt.

Csang-Cso-Lin tábornok nem hajlandó átvenni a szovjet rendszert

Pekingből jelentik: Egy híradás szerint Jensisen táviratában felajánlotta Csang-Cso-Lin marsallnak, hogy kezdjen vele békétárgyalásokat azzal a feltétellel, hogy Csang-Cso-Lin átalakítja kormányát és közben figyelemmel lesz Jensisen nézeteire. Csang-Cso-Lin állítólag azt válaszolta, hogy ő hajlandó békét kötni, de nem járul hozzá olyan feltételekhez, amelyek a lobogó megváltoztatását, vagy a szovjet rendszer átvételét jelentik.

Ma Harry Piel az Odeonban

Fel

alatt v
nemű
tését l

Palást

Beszámoló a NAK görögországi utjáról és szerepléséről

Különböző irányban hónapokon át tartó tárgyalások és levelezések után valóra vált a NAK csapatának régi nagy álma: a külföldi turánk.

Szeptember 19-én, egy verőfényes őszi délelőttön egymásután érkeztek be a noviszádi pályaudvarra az első nagy erőpróba induló játékosok. Körülvéve közvetlen hozzátartozóiktól és a NAK legfanatikusabb drukkeritől, akik a még rendelkezésre álló néhány percet is felhasználták, hogy mindegyiküket jó tanácsokkal, különféle utbaigazítással és az ilyenkor elmaradhatatlan cigarettákkal ellássanak. A csapat is, a vonat is menetrendszerű pontossággal befutott és kezdődött a rengeteg kézipodgyász elhelyezése, amely a csapat rendelkezésére bocsátott fülle minden polcát ugyancsak megterhelte. A perronon megegyészer vigyáz állásba vágva magunkat, meghatva hallgattuk kedves Elnökünknek bucsuzató szavait és szerencse kívánatait. A vonat indulását jelző sípjel és könyvelőadott szemektől, kendőlobogtatásoktól kísérve, nagy reményekkel eltelve, tizenhat napra búcsút mondtunk Noviszádnak.

Az uton eleinte minden jól ment, később nem volt s már örvendtünk azon, hogy a két nap és egy éjjelen át tartó fárasztó utazás után, kedden este pont fél 6 órakor beérünk Szalonikibe. Csálódniunk. Szveti Györgye állomáson az a hír fogadott, hogy a görög határ közelében bolgár komitácik felrobbantották a vasuti síneket, ami által utunk folytatása bizonytalan időre lehetetlenné vált.

Mindazonáltal, lassítva bár, de folytattuk utunkat egészen Kliszura állomásig, ahol azután végképpen elakadtunk. Napoknak tetsző, hosszú 8 órai vesztegelés után, hátunk mögül befutott sz ugyancsak Szalonikibe igyekvő gyorsvonat, amelyre átszálltunk és további egy órai várakozás után most már komolyan folytattuk utunkat a cél felé.

Kedden este valamivel éjfél előtt befutottunk Szaloniki állomásra, ahol mintegy száz főből álló, különböző egyesületek tagjaiból alakult bizottság lelkes ünnepléssel fogadott és egy kis megvendéglés után szállodánkba kísért.

A hosszú fárasztó ut után pihenésre vágytunk, ami sajnos nem sikerült, mert álmunkat megzavarták a szálloda ezernyi poloskái. Másnap reggel persze első feladatunk volt egy tiszta szállodát keresni, ami végtelen nehézségbe ütközött, mert a Szalonikiban való tartózkodásunkkal egyidőben lezajló nemzetközi árumintavásár okozta órlási idegenforgalom folytán Szaloniki rengeteg szállodája teljesen megtelt. Végre az Excelsior szállodában felfedeztünk hat ágyat, amelyet természetesen lefoglaltunk a csapat szerencsésebb tagjai számára, míg a többiek a szálloda szalonjának padlóján rögtönzött kényszerfekvőhelyen kaptak elhelyezést. Szalonikiból való távozásunk előestéjéig végre mindegyikünk rendes ágyba került.

Szeptember 21-én, szerdán délelőtt teljes létszámban tiszteletünket tettük Nasztazevics György főkonzulnál, aki meglepő vendégzeretettel és szívéllyességgel fogadott. Értékes tanácsokat és utbaigazításokat adott nekünk, amelyeknek Szalonikiban való tartózkodásunk alatt ugyancsak áldásos hasznát vettük. E tisztelegésünk alkalmával Nagy Sándor a csapat vezetője átnyújtotta a főkonzul urnak a NAK ajándékát egy művészi kivitelű írompapat, melyért a főkonzul meghatva mondott köszönetet.

Szeptember 22-én, csütörtökön áteutunk az első túrpróba. A délelőtti teljes pihenő után nekimentünk az első mérkőzésnek, melyet a Makedonkosz-al játszottunk. A Makedonkosz ez alkalommal két angol tengerészszel és Athén legjobb hávédjével megerősítve állt ki ellenünk, mindazonáltal lelkes és szép játék után 3:1 arányú fölényes győzelmet arattunk. A mérkőzés előtt, a kölcsönös üdvözlések után a Makedonkosz átnyújtott vezetőnknek egy díszes kivitelű, bronzból készült fut-

ballistát ábrázoló szobrot, amit vezetőnk egy díszes kivitelű kék-fehér selyemzástól átadásával viszonzott. E mérkőzésen egy gólt kaptunk, melyet a Makedonkoszban vendégzereplő angol centercsatár rugott.

Szeptember 23-án pénteken a helyettes konzul kalauzolása mellett gyalogosan zárt sorokban kerestük fel a szaloniki fronton elesett hőseink sírjait, melynek egyikére kegyeletos szavak kíséretében Nagy Sándor sporttárs díszes koszorút helyezett. A koszoru szallagját a konzulátus a most épülő hatalmas aranyu mauzóleumban fogja elhelyezni.

E kegyeletos aktus után megtekintettük a kikötőben levő jugoszláv zónát, mely után csapatunk három tagja ebédre volt hivatalos a főkonzul urnál, ahol a legpazarabb vendégzeretetet várt ránk. Ugyanaznap délután belépő-díj nélkül megtekintettük a nemzetközi árumintavásárt. A hatalmas aranyu árumintavásár megtekintése késő estig tartott, melynek végzetével a Makedonkosz megvendégei csapatunkat

Szeptember 24-én, szombaton délelőtt újra pihenőt tartottunk, hogy kellőleg felkészüljünk a legnehezebb erőpróba, az „Aris” elleni mérkőzésre. E mérkőzés hihetetlen erős tempóban és gyors iramban indult, melyet az utolsó perclig meg is tartott. Egy példátlanul elfogult bíró bíraskodása mellett is sikerült 76 percen keresztül 2:0 arányban a vezetést a kezünkbe tartani, de az utolsó tízennygy percben bírótól sohasem látott ítélezések egymásután három góllal terheltek meg kapunkat. A küzdelmet tehát 3:2 arányban elvesztettük. E mérkőzés bíróját még a görög lapok is leg súlyosabb kritikával támadták. E napon két súlyos sebesültünk is volt, amennyiben Heterle kezefején, Györgyevics pedig balbokaán szerzett súlyos sebesüléseket. Az utóbbi, aki különben elsőrangú kiváló játékosnak bizonyult s másfél mérkőzésen át rendkívül hasznos játékot mutatott, turánk további részén már csak mint lerokkant néző drukkolt csapatjának győzelméért.

Szeptember 25-én vasárnap, játékoserkben megfogyatkozva, de győzelmünkben veit rendületlen hittel — egymást buzdítva és tüzelve felvettük a küzdelmet Szaloniki legtechnikásabb csapatával a gyönyörű futballt játszó PAOK-al. A kölcsönös üdvözlések után a csapat nagylott fényképét kaptuk ajándékba, melyet egy csokor átadásával viszonzottunk. E mérkőzést haterzer főnyi tömeg nézte végig. Ugyancsak résztvett rajta Nasztazevics főkonzul ur is. A mérkőzés kimenetele az utolsó negyed óráig kétséges volt. Hatalmas iramu játék folyt, melyet mindkét csapat egyformán bírt.

Míg az egyik percben a PAOK hálóját érte a labda, a másik percben hasonló sor érte a NAK kapuját. A hetvenedik percben még mindig 3:3 az eredmény. De jön a váratlan fordulat.

A NAK csatársora kegyetlen finisbe kezd és a mérkőzés végéig magánál tartja a labdát. Az eredmény husz perc alatt három gól. A hatalmas tömeg halotti csendben figyelt a NAK csatárok minden akadályt elsöprő ördögi munkáját. Bírói síp szól. Vége a mérkőzésnek 6:3 arányban megnyertük a nagy küzdelmet.

A sokezer főnyi tömeg egetverő „zito” kiáltással ünnepli csapatunkat. A beláthatatlan embertengerbe szorított játékosaink csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudnak maguknak utat törni vezetőik helyéig, ahol a jugoszláv kolonia mintegy negyven főből álló gárdája könnyes szemekkel, örömtől sugárzó arccal ölelik át győztes csapatunk minden emberét. Hosszu várakozás után végre enged a tömeg acélfala és indulhatunk a kijárat felé. A kijáratnál Nasztazevics főkonzul vár ránk és gratulál a csapat vezetőinek a nagy győzelemhez és bejelenti, hogy rövidesen elátogat lakásunkra, ahol minden egyes játékosnak külön is kiakarja fejezni elismerését. Alig telik el egy rövid félóra, megjelenik autóján a főkon-

zul és játékosaink sorfala között lelkes „zslvio”-val fogadva a szálloda szalonjában még egyszer lelkes beszédet intéz hozzánk, a legnagyobb elismeréssel adózik a csapat teljesítménye iránt, hangsúlyozva, hogy ilyen sikert jugoszláv csapat görög területen még nem aratott. A csapat további szerepléséhez sok szerencsét kívánva, a csapat összes tagjait ünnepélyesen meghívta az általa másnap délben a csapat tiszteletére adandó bankettre. Nagy Sándor vezetőnk, meghatott szavakban köszönte meg az üdvözlést és meghívást, ígéretét adja, hogy utunk második állomásán, Athénben is minden erőnkkel azon leszünk, hogy a jugoszláv sport diadalát kiverkedjük. Lelkes ünnepeltetésből kísérve, távozott tőlünk nagy pártfogónk — a főkonzul.

Vacsora után tengerparti étkezédenk teraszán ünnepeltük Szaloniki-i szereplésünk eredményes befejezését. Vezetőnk felszólalásokban emlékeztek meg mindazon otthonlevőkről, akik görögországi turánk minden lépését aggodó figyelemmel kísérték. Különös ünneplésben részesül a klub nagynevű elnöke: dr. Vilt Vilmos. Pattogó énekszámok tesznek tanulságot a csapat kitűnő hangulatáról. Vacsora közben természetesen körénk sereglenek mindhárom Szaloniki-i sportegylet emberei is, akik a legnagyobb elismeréssel vannak csapatunk iránt.

Szeptember 26-án hétfőn, a csapat nagyobb része tengeri fürdőt vesz, míg a vezetőség hajójegyek ügyében alkudoz. Délben a főkonzul által adott banketten találkozunk, ahol a házigazdán kívül ott látjuk a jugoszláv kolonia notabilliasait, valamint a „Makedonkosz” három vezetőtagját is. A bankett a legjobb hangulatban folyt le. Egymást érik a felköszöntők. A dusan terített asztal és a görög bikavér mind emelkedettebbé teszik a hangulatot. Mindenki elemében van. Heterle valószínű kacajvihart támaszt talpraesett mókáival. A „Makedonkosz” kikötöttel ünnepélyesen bejelentik, hogy a NAK csapat vezetőit egyesítettük tiszteletbeli tagokká választotta. A bejelentést Nagy Sándor meleg szavak kíséretében veszi tudomásul.

Bankett után meghívást kapunk a „Jugoszláv Klub” szintén jelenlevő elnökétől a klubház megtekintésére és egy csésze feketére. Itt is a legmelegebb vendégzeretetet fogad minket. Végigcsáljuk a gyönyörűen berendezett helyiséget, majd megtekintjük az épület második emeletén levő jugoszláv iparcikkek kiállítását. Ismét kölcsönös üdvözlések, melyek végzetével Nasztazevics főkonzul átadja vezetőnknek írásba foglalt legmelegebb sorait, melyek a „Délbácska” pénteki számában már a nyilvánosságra jutottak.

Még egy barátságos kézsorítás és a NAK csapata szerencsekívánatokkal elhalmozva, felkapja rengeteg podgyászát és siet a kikötőbe, hogy folytassa utját a tengeren Athén felé.

Két-három ember még az utolsó percben élelmiszerbeszerzéseket végez, a csapat beszáll, a „Kanaris” szirénája megszólal és tengeren vagyunk. Athéni utunkra elkiár a „Makedonkosz” egy vezetőtagja is. Az athéni mérkőzésről legközelebb. Beck János

Saját érdekében látogassa meg
az újonnan megnyitott „Proleto” (Tavaszhöz) címzett divat és kézműáru üzletet Novisad, Kr. Petra u. 8, ahol szabott árak mellett legolcsóbban vásárolhat.

I^o TŰZIFA
PACIK FATELEP, VÁSÁR-TÉR,
Kisfaludi u. 15. TELEFON 26-10.

— Gumi fűzők és haskötőkben nagy választék Barth L. fűzőtermében Zrínyi Péter-utca 17. (Fűzők mérték szerint).

— Kezdődő érlelmeszedésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést gyorsan és enyhe módon megszünteti. A gyakorlati orvostudomány vezérei a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez a szivbajosoknál is szabályozza a gyomor- és bélműködést, aminek következtében az ellenállóképesség fokozódik. Kapható mindenütt.

**A Népszövetség közegészségügyi bizottsága
tegnap Noviszádra érkezett**

Délben díszlakomát rendeztek a vendégek tiszteletére

A Népszövetség közegészségügyi bizottsága tegnap reggel 9 órakor Noviszádra érkezett. A vendégeket Markovics Laza dr. egészségügyi inspektor, Jojkics Vlado dr. és Hempt Adolf dr. fogadták. A vasuti állomásról a kórházba hajtottak a világhírű orvosprofesszorok, ahol elsősorban a bakteorológiai intézetet és a kórház összes betegosztályait tekintették meg. A délelőtti folyamán a vendégek meglátogatták még a gyermek poliklinikát és az egészségügyi palotát, ahol Markovics Laza dr. egészségügyi inspektor előadást tartott a jugoszláviai közegészségügyi intézményekről.

Délután 1 órakor a város díszlakomát rendezett a vendégek tiszteletére a „Fehér hajó” különtermében. A banketten több felszólalás hangzott el. A díszlakoma után a bizottság tagjai a Vénácra hajtottak, ahol megtekintették a gyermeküdülőtelepet. Innen ismét a városban tértek vissza s az esti gyorsvonattal Ljubljanába utaztak. Magyarországot dr. Johann Béla, rendk. egyetemi tanár a budapesti Rockefeller intézet igazgatója és dr. Scholz Kornél államtitkár képviselik a bizottságban.

**Az állandó vajdasági munkáskamara
első közgyűlése Noviszádon**

Az állandó vajdasági munkáskamara tegnap reggel 9 órakor tartotta első közgyűlését a „Sloboda” szálló nagytermében. Az ülést Knip Franja nyitotta meg, aki üdvözölte a megjelenteket. Illic Nadoszláv a beográdi munkáskamara, Muzikravics Szava és Krekics Bogdán pedig a munkáskamarák központi titkársága nevében köszöntötte a közgyűlést. Ezután a verifikációs bizottság tanácskozássra vonult vissza, amely fél 1 óráig tartott.

Amíg a verifikációs bizottság tanácskozik Nikolics Aca a kamara ügyvezető elnöke a munkásság általános helyzetéről számolt be s megállapította, hogy a munkásság gazdasági

helyzete 40 százalékkal rosszabb, mint a háboru előtt s bár a munkásvédelmi törvény minden tekintetben biztosítja a munkásság jogait, mégis előfordulnak olyan esetek is, hogy egyes gyárakban 14-15 éves gyermekeket dolgoztatnak éhbéért. Az apatini kosárfuógyárban heti 21 dinárt fizetnek ilyen gyermekeknek, akikről, ha munkájuk esetleg nem sikerül, még ezt a minimális bért is levonják s a munkást hetekig ingyen dolgoztatják.

Délután a bizottságok tanácskoztak s a közgyűlést hétfőn folytatják, amikor is megválasztják a vezetőséget.

**Egy angol-amerikai háboru véglegesen
megsemmisítené a mostani civilizációt**

Londonból jelentik: A kormány tegnap, az amerikai légió Londonba érkezett tagjai tiszteletére díszvacsorát rendezett, amelyen Baldwin miniszterelnök mondott üdvözlő beszédet. A miniszterelnök többek között a következőket mondotta: Ami a legutóbbi flotta leszerelési értekezletet illeti, népeink nagyok és olyan barátság köti össze őket, hogy nyu-

godtan beszélhetnek valamennyi témáról. Ha pedig nem tudnak megegyezni, barátok és gentlemenek maradnak, akik különböző nézetet vallanak. Népeink között elképzelhetetlen dolog a háboru, nemcsak azért, mert érzelmeink ellen szólnak, hanem azért is, mert egy angol-amerikai háboru véglegesen megsemmisítené, a mostani civilizációt.

Külpolitikai figyelő

Ha akár a tavasszal lezajlott jugoszláv-olasz konfliktust nézzük, vagy akár a Népszövetség legutóbbi ülésén történeteket, vagy az amerikai légiók párisi felvonulását s a tannenbergi beszédet, ugy a külpolitikai helyzetet egy viharos tengerhez hasonlíthatjuk, amelynek tajtékzó hullámai vészhozó erővel vágják a békés partokat.

Ahol a hullámok legviharosabbak

Olaszország külpolitikáját, egyrészt nemzeti törekvései szerint, másrészt szövetségesei szerinti kell megítélni. Az első, külpolitikájának irányát a tengerre vezeti, hogy az olasz partokat biztosítsa, ami azonban nem csak az Adriára értendő, hanem a Földközi tengerre is, mert a Földközi tenger uralma gyarmatpolitikájának továbbfejlesztését is biztosítja. Ebben a két nemzetfelesztő irányban lel magyarázatát az olasz balkáni és délfrancia területigényel. Míg az előbbi Albánia birtokbavételével az Adria kizárólagos uralmát jelentené, addig a délfrancia terület a Földközi tengert biztosítaná részére.

Miandkettő azonban, a balkáni törekvés és a délfrancia igény, lényegében érinti a szövetségi politikáját is. Nemcsak annyiban, hogy ezzel volt, háborus szövetségeseivel kerülne elmentébe, hanem annyiban is, hogy mindkét nemzeti külpolitikai iránya szorosabban fűzné Olaszországot Angliához. Anglia ugyanis azért, hogy Olaszország a Földközi tengeren befolyáshoz jutna a francia rovására, Földközi tengeri flottáját szabadon használhatná más irányban, másrészt pedig az olasz balkáni hegemonia egyik oldalról, a német keleti szárazföldi utat tartaná őrizet alatt, ami újból Anglia tehermentesítését jelentené. Jelentené ugyanakkor a francia afrikai gyarmatoknak a Földközi tengeren való veszélyeztetését, mert az afrikai

gyarmatokhoz az ut ezen a tengeren át vezet.

Igy érthető az a barátságos viszony, mely Angliát Olaszországgal összefűzi.

**Az elektromos feszültséggel
teli égbolt**

Anglia szeletvető és vihartartó politikája, ugy látszott legalább eddig, ellenszere nem talál. Egészen a most lefolyó népszövetségi ülésig semmi sem mutatott erre. Itt azután kipattant a villamos szikra s mint villám és dörgés futott végig a népszövetségi tanácskozó terem nyomasztó légkörén. Akkor történt, amikor a magyar-román birtokperekben folyt a nagy szócsata, amikor a német asztal felől sőtét felhőt képviselve Stresemann, a német külügyminiszter nyíltan a magyar javaslat mellé állott. Első villámlás a magyarságot érdeklőrebe vonni akaró Anglia fölött.

Allig csattant el az első villám, nemsokára ujak cikáztak be a külpolitika fojtó atmoszférájába. Hindenburg tannenbergi beszéde, amely elutasítja a háborus felelősséget, volt az újabb villám. Ebben a beszédében, mint a „Temps” közli, Hindenburg ezeket mondta: „Az én óhajom a mai napon a szabad Rajna s remélem, hogy a rajnai országrészek nemsokára szabadok lesznek”.

Ahol a villámhárítót felvonják

A francia Le Temps legutóbbi vezércikében hosszasan számol be arról, hogy Lengyelország és az orosz szovjet között tárgyalások vannak folyamatban, amelyek célja kizárni a kölcsönös megtámadást, ha valamelyik ország, akár a lengyel akár az orosz háboruba keverednék egy harmadikkal.

Ha ez a megállapodás létre jönne — a francia lap szerint majdnem elháríthatatlan aka-

Dr. OETKER féls
BACKIN
SÜTŐPORRAL SÜT!

A 104 receptet tartalmazó könyvet kívánatra ingyen és bérmentve megküldi:
Dr. Oetker d. z. o. z., Maribor

dályokba ötközik — akkor Oroszország mint keleten, mint Romániával szemben teljes erővel léphetne fel, ami sem Angliának sem Olaszországnak nem volna kelemes, mert románai szövetségesének Bessarabiát már biztosította. Lengyelország pedig a német keleti határokra gyakorolhatna erős nyomást s ezzel a franciákat tehermentesítené.

A hajó láthatáron

Ezen viharos külpolitikai tengeren a dörgések és villámlások közt merészen indult utnak Sir Austen Chamberlain jachtja, hogy a spanyol diktátorral kezdjen tárgyalást. Hivatalos jelentés nem számol be a tárgyalás anyagáról, sem lefolyásáról.

Akik tudni vélik, hogy a spanyol tengeri haderőnek az olasz flottával való szorosabb kapcsolatáról esett volna szó, azok csak inkább azt akarják ezzel hangsúlyozni, hogy az angol diplomácia egy újabb villámot készül beledobni a viharokkal s villámokkal játszó s pihenni sohasem tudó európai diplomáciába.

**A csitri lányok választójogosultsága
miatt támadt nézeteltérés Baldwin
angol miniszterelnök és Rothermere
lord között**

Londonból jelentik: A Daily Mail tegnapi számában Rothermere lord válaszol arra a három kérdésre, amelyet Baldwin miniszterelnök Cardiffben mondott beszéde során hozzá intézett. Rothermere lord válaszában kiemeli, hogy a Daily Mail és társalapjai függetlenek és nem állanak semmiféle párt és egyetlen pártvezér mögött sem. Rothermere lord számára teljesen közömbös, hogy ki a miniszterelnök, őt csupán az érdekli, hogy az országot a nép érdekében kormányozzák-e. Ha azt látja, hogy nem így történik, akkor lapjai kritikát gyakorolnak és ellenzékbe mennek, legyen a kormány konzervatív, liberális, vagy szociáldemokrata.

Rothermere lord ezután így folytatja: Baldwinval való közvetlen vitám, a csitri lányok választójoga körül forog. A konzervatív választók, a legutóbbi parlament választás alkalmával nem tudják, hogy szavazataikat, a választó jognak 21 éves leányokra való kiterjesztésére adják le. A kormány megbocsáthatatlan könnyelműsége nem remélt ajándékot jelent, a szociáldemokrata párt számára. Az ország minden részében megbízásom folytán történt kérdezősködések azt bizonyítják, hogy azok a nők, akik bizonyos érdeklődéssel vesznek részt a választásokon, hetven százalék erejéig a szociáldemokratákra adják szavazataikat. A csitri lányok választójoga nézetem szerint, teljes mértékben bizonyossá teszi a legközelebbi választásokon, a szociáldemokraták győzelmét.

r. ha ali ve 2% kif

gét a v fele ség

tele ked

árve leltá pénz meg pez azor eseti vára meg vétel

hogycsöd vonja

ben tást leltár

lezen, épüldezés képek

szüks tétel ulica latura arany nyom uti kc

Apatir öreg i

Bácske lomcég gőzkaz gőzfűrés gőré, r ság, v Werthe

Szrems lyében, böző b állvány, vázák, i

Feh

alatt v nemü tését h

Palásti

Amerika nagy városaiban megszűnik a családi élet

Chicago, 1927 október hó.

Szeretném egyszer a vajdasági közép-osztálynak pillanatszerűen bemutatni a mi mindennapi amerikai életünket, amely különösen a háború utáni időktől, mióta Amerika tekintélye ugyancsak megnövekedett, elérhetetlennek tetsző álmok középpontjába helyezte bennünket. Most, hogy innét egyre-másra ereszkednek le Európa különböző nagyvárosaiban óceánrepülőnk, azóta, képzem, milliók ajkáról hangzik el, sokszor a fájó sóhaj „oh, azok a boldog Amerikaiak“.

Kétségtelen, Amerikának sok szép és jó berendezése van, ám hogy az élet, a mindennapi értelemben vett élet, annyira nagyszerű lenne, mint azt odaát az „óházában“ annyian képzelik, azt az alábbiakból az olvasó megítélésére bízom.

Amerika nagyvárosaiban hova-tovább megszűnik a családi élet, legalább is a sző európai értelmében. A lakásnak a foglalkozási helytől való nagy távolsága, nagy árak, a cselédnélküliség mind olyan tényezők, amelyek odavezetnek, hol a családtagok mind kevesebbet látják egymást és mind kevesebb lesz közöttük a lelki és a materiális összekötőkapocs.

Milyen lakásokban laknak az amerikaiak

A lakbérek meglehetősen magasak. A jóvedelemnek mintegy negyedrésze a háziur, az u. n. „landlord“ zsebébe vándorol. A lakó, a házbért (rent) havi részletekben előre fizeti. Valamire való lakásnál azonban szokás legalább egy esztendő szerződést (lease) kötni. Négytagú család általában hatszobás lakást igényel, de megjegyzendő, hogy itt szobának számít a konyha, vagy fürdőszoba is. A szobák területe és magassága rendes körülmények között sokkal kisebb, mint a hazai házakban megszokottaké. Ebben a lakás felszerelése lényegesen tökéletesebb. Így pl. a csillár minden lakás valamennyi szobájában már készen várja a lakót.

A butorok között ismeretlen a szekrény. Ezt egy ajtóval elzárható, ruhafogasokkal felszerelt beépített nagy fülke helyettesíti, mely néha két méter hosszú és egy méter mély és amelyet ideát Amerikában úgy hívnak, hogy closet. (Az Európában e szóval jelölt helyiség itt a „toilette“, mely rendszeren a fürdőszobában nyer elhelyezést.) Az ebédlőben gyakran a pohárszék is be van már építve, úgy hogy ennek a beszerzése sem okoz gondot. A fürdőszoba fayence kádijával, piperecikkek elhelyezésével szolgáló faliszekrénykéjével, csempezett falaival, minden lakás ékessége.

Hideg és meleg víz, állandóan egész nap mind a fürdőszobában, mind a konyhában a lakó rendelkezésére áll. Az újabb házakban és modern hotelekben, még jeges vizet is külön vezeték szállít. Kályha, vagy kandalló ismeretlen fogalom. Amerikában az utóbbi, ha van is, csupán díszül szolgál és dekoratíven elhelyezett mesterséges tüzelőanyag mögött égő színes villamoslámpa kelti a lobogó tűz illúzióját. A fűtés ugyanis központi rendszerű fűtéssel történik.

Minden egyes családtagnak vagy albérlőnek, kapukulcsa van. Ismeretlen fogalom a házmester is. A jobb házaknál uccai kapu és a második házba vezető ajtó között kis hall, vagy előtér van. Itt van a lakók névtáblázata és postaszekrénye, amelynek kulcsát a lakás bérlésekor megkapja a lakó. Minden ilyen szekrénykén csengő gomb és egy hangtölcséres csengető van. A látogató csenget és a hangtölcséren, vagy telefonon mondja be a jövedele célját, mire a második, a lépcsőházba vezető ajtó, a lakásból automatikusan kinyílik. Hasonlóan a postás is így, csengetéssel adja tudtára, hogy levelet helyezett a szekrénybe.

A nagyobb bérházakban több személyfelvonó bonyolítja le a forgalmat. Liftpénz csakugy nincs mint kapupénz és ha itt ilyenről mesélek az Európát soha nem járt amerikaiak kételkednek ilyen adónemek létezésé-

ben. Bérház alatt itt általában egészen más berendezésű épületet kell érteni, mint az Európában megszokott nagy udvaros és köröskörül folyosóval ellátott bérkaszányainkat. Az amerikai bérház, az u. n. „apartment-house“, inkább szállószzerűen van építve vagyis csukott, szőnyeges folyosóról lépünk a lakásba, vagy, ami még gyakoribb, a lépcsőházból közvetlenül nyílik az ajtó. Ilyen házakban csak két lakó lakik egy emeleten, viszont a telek ugy van kihasználva, hogy az udvarnak szolgáló terület kertet kepez és így minden lakás uccai frontot nyer.

Minden épület hátsó része az u. n. alley be nyílik. Az alley tulajdonképpen szűk ucca, vagy sikátor, amely a kocka (blokk)-rendszeren épülő amerikai városok sajátja. Itt van elhelyezve az európai házakban használatos hátsó-, vagy melléklépcső olyképpen, hogy az uccáról jóformán egyenesen a lakások konyhájába juthatni. A tűzbiztosan épült, szállószzerű apartment-házak kivételével, a lakóházak lépcsőházaik mind fából készültek. Általában a fa, mint építési anyag, igen fontos és kiterjedt szerepet játszik, és nagy, valamint kis városokban egyaránt rengeteg épület van, amely csakis fából épült. Ez az u. n. „frame house“-ok meglehetősen olcsók, viszont annál tűzveszedelmesebbek.

Az „alley“-n keresztül szállítják el a szemetet, — ha ugyan egyáltalában elszállítják. Itt hozza a zöldseges, a mézszáros és fűszeres a maga portékáját. E sikátorok nyújtanak jó buvóhelyet, vagy menekülési alkalmat a rablóknak, itt szárítják kifeszített kötelen a mosott ruhát, a garázs nélküli autótulajdonosok itt parkozzák éjjelente Ford-, vagy más olcsó gépkocsijukat, szóval a parádés frontésszel ellentétben, itt mutatkozik a rohanó amerikai élet háztartási arculata.

Amerikai háztípusok

Azok a fehércarcolók, melyek a vasbeton és más modern technikai építési módok csodái, kizárólag boltok és irodák elhelyezésére szolgálnak. A mamuth-szállók és szállólakásoktól eltekintve a legtöbb lakás céljaira szolgáló bérház legfeljebb négyemeletes, de ez a négy emelet nem magasabb egy jól épített európai két emeletnél.

Az angol-szász életre olyan jellemző családi ház, mindjobban kiveszőben van Amerika nagy városaiban. A városok rohamos fejlődésével arányosan emelkednek a telek-értékek és néha rövid egy esztendő elegendő egy családi házzal épült vidék elpusztulására. Arról nem is szólva, hogy amióta az új bevándorlási törvény életbelépett, az olcsóbb munkaerőt és főleg megbízható jó háztartási személyzetet szolgáltatató országokból, szinte teljesen megszűnt a bevándorlás.

De vannak más okok is, melyek közrejátszanak egy-egy negyed átforgalmódásában. Ilyen pl. a négereknek, vagy a ghetto-népségnek beszivárgása és letelepülése valamely ezektől addig men'es uccába, vagy vidéken. Ahol ugyanis a jobb fehér publikum lakik, ott színes fajhoz tartozó nem kap lakást. Erre nincs törvény: bizonyos társadalmi ösztön hajtja a fehéreket. Megtörténhetik azonban, hogy egy hosszú ideig üresen állott házat, melyet valamilyen lakásügynökség kezel, vagy amelynek tulajdonosa elhalt és az örökösök eladtak néger banknak, vagy azok strommannjának, ilymódon gazdát cserél. Beköltözik az első színes lakó, amely arra készíti a többi fehér lakót, hogy hamarosan más hajték után nézzen. És csak okkupáljanak egy házat a feketék, rövid idő leforgása alatt az egész ucca képe átalakul.

Ahol néger, vagy orosz-lengyel-zsidó népség lakik, ott minden szemét, piszok az uccára kerül. Törött tárgyak, lim-lom hulladékok szemétdombokat formálnak az alleyben. Erkölc és közbiztonság is alábbszáll és így nem csoda, ha a lakbérékkel együtt a házak értéke is süllyed.

Az amerikai házmester

A házmester szerepét a „janitor“ látja el. De csupán bizonyos mértékben. A janitor dolga a központi fűtés és melegvízes kazánok táplálása, ő tartja tisztán a lépcsőházat és söpör néha a ház előtt. Lakó és janitor legtöbbször nem is ismerik egymást és minthogy szerzte egész Amerikában ismeretlen a bejelentési rendszer, semmiféle adat nincs a janitornál a lakók felől. A házbért is csak igen kevés esetben szedi be a janitor. A házat kezelő ügynökségnek, esetleg a háztulajdonosnak küldi el egyszerű levélben, csekk formájában.

A lakások évi festése, tisztítása olyan természetes kötelessége a háztulajdonosnak, hogy ezirányban is kikapcsolódik a janitor mindenemű szerepe. Fizetését a háztulajdonostól kapja és néha egy blokk öt-hat esetleg több háza fűtésnek és hasonló munkáinak ellátását vállalja, úgyhogy nem ritka az olyan janitor, akinek havi jövedelme eléri egy itteni középiskolai tanár fizetését, a 300—400 dollárt. Ehhez járul még a természetben kapott lakás is, vagyis janitornak lenni nem utolsó dolog.

A nagyvárosok ilyenemű munkásai szintén „uniók“-ba vannak tömörülve. Az amerikai munkásuniók azonban oly távol állanak az európai szakszervezetek formájától, mint az európai élet az amerikai élettől. Az amerikai uniók tisztára gazdasági érdekszövetkezetek és a legagilisabb mozgató minden jingóizmuskak.

A jobb, zsírosabb falatokat jelentő házakat az unióvezetők közelálló barátainak juttatják, mert hát a protekció itt sem ismeretlen fogalom.

Lakáviszonyok

Lakáshiány nincsen sehol Amerikában. A háború alatt hatóságilag lekötött és szabályozott lakbérek már régen felszabadultak. Óriási építkezések voltak mindenfelé, de az építési anyag, valamint munkabérek emelkedése kihatott a lakbérek emelkedésére.

Jobb vidéken át'agosan havi 120—150 dollár között váltakozik a polgári lakás ára. Ilyen lakás két-három hálószobából (egy-egy szoba nem nagyobb 3×2 méternél), ebédlőből, nappaliból, konyha és mellékhelyiségekből áll. Két fürdőszobával és több lakóhelyiséggel bíró lakások bére már arányosan nagyobb és nem ritka az ezer vagy ezer dolláron felüli havi lakbér is, amelyet természetesen csakis megfelelő jövedelmű emberek engedhetnek meg maguknak.

A rengeteg kis fizetéses ember olcsóbb negyedekben lakik és bérének kipótlására szobabaukat tart. Ezek u. n. „roomerek“. Ilyen szobabérlő heti 4—10 dollár között váltakozó bért fizet, amelyben azonban már bennfoglaltatik a mindennapra járó egy-két, sőt több tiszta törülköző és fürdőszobahasználat is.

Nagyon gyakori az olyan kiadásra ajánlott szoba, hol kis háztartás vezetése megengedett. Ezek az u. n. „room with light housekeeping“ és amelyet rendszeren olyan gyermektelen házaspárok bérelnak, hol a férfi és nő is nappal munkába jár, este azután vacsorájukat vagy a szobában felszerelt gázreson, vagy a háziasszony konyháján elkészítik.

Legtöbbször bevándoroltak, azok, akik még ha csonka formában, de ragaszkodnak a házi étkezéshez. A jelen amerikai generáció már csak inkább a vendéglői étkezést kultiválja, részint, mert a gyárban vagy irodában dolgozó feleség jóformán semmit sem ért a főzés tudományához, másrészt a férfi így elkerüli az ő részét képező mosogatás és edénytörlés munkáját.

Igy azután több idő is jut szórakozásra, ami vagy tánc, vagy mozi, vagy egy „care drive“, (autózás), strandolás, formájában bőségesen adódik.

A főcél, nem otthon lenni, hanem hazaszolni az élet olcsó örömeit, amelyikből annyi adódik a „Szabadság áldott országában“ (the blessed country of the liberty).

Es ami szürkének és sivárnak tűnik fel az európai kultúrlélek előtt, az boldoggá és megelégedetté teszi az átlag amerikai tömeget, mert a „Panem et circenses“ elve mindenkör örök igazság marad. H. E. dr.

EGYSZERŰ NAPOK VÁNKOSÁN

Jó az ájult semmibe nézni,
csend zsong körül és este van.
Mindennapi kenyerem vár az asztalon
s én áhíttal leülök hozzá.
Kenyér... egy kissé szívós, háromnapos
cipő. Egy munkanélküli hivatalnok
szegényes étke, de azért örömmel vette
az ember és a költő: (sajnáljad magad!) ő, szegény,
szegény Fekete Lajos. Még csak meg sem
neheztedsz érte? hogy száraz
s kemény volt kenyered. Régi falatod ez neked.
Hisz te, ha vendéget látnál, mit adhatnál
mást, egy kanál tentánál s egy tekeres versnél.
És ketten ülnek öreg beszédben,
tört hivatalnok s az ifjú poeta.
És szól az egyik, fáradtan, gondban:
falat kenyér van, halom robot van
s az életben künn az emberek
kacagva néznek szürke ruhámra s a foltokra
szétrnyútt könyökömön.
Jó néha rongyos társakat látni, egymásra
nézni és megbocsátni: a szegénység éke a miénk!
És szól a másik: testvér, maradjunk vesztig,
mostanában gazdag álmaim járnak
és sokat vesződöm pénzzel és hírrel.
Bizony, pénz is adtak már verseimre,
tiz pengő nagy pénz, kedves barátom
s úgy jártam véle, mint főkepenzes, a fényes
uccák népes sorát s mintha mindenki tudta volna,
hogy első versemből pénzelek,
úgy néztek irigy emberek.
Jövére várok kedves barátom s az álmaimra
alkuszom; lesznek pénzes köpcős földiek,
kik eljönnek hozzám messzi Szilágyból,
hogy haza csaljanak meggye-dísznek.
De nem hagyok el, én hivatalnok társam,
eljárók hozzád szikkadt cipóra,
esti beszédre, messzi álmodásra.
Együtt megyünk egy messzi állomásra,
ahol beszállunk egy barna III. oszt.-ra
és bámulunk ki a deres ablaktáblán,
míg baglyák, tanyák és tornyok váltakoznak
a mezők elfakult őszi vásznán.
De egyszer majd masinánk zökken: nagyot fuj,
párat még köhög az októberi ködbe és fáradtan
megáll. — S a kalauz harsányan bekiált:
végállomás van, tessék kiszállni!!!

FEKETE LAJOS.

A „kék“ törvény

Filadelfia a quakkerek, a methodista
vakbuzgók városa, akik az ugynevezett „Kék“
törvényt (blue law) minden vonalon keresztül
viszik. Hétköznapokon vidáman élnek viágukat,
mulatnak, dinom-dánomoznak, de vasárnap
magukba szállnak. A filadelfiai vasárnapok
sivataggá, pusztává teszik ezt a roppant vá-
rost. Vasárnap minden tilos. Még ásítani is.
Fraccaroli leírja, hogy mulik el egy va-
sárnap az Egyesült Államok harmadik váro-
sában, melyben kétmillió ember lakik. Ilyen-
kor a városban nincs semmi. Angliának, Ame-
rikának sok városa elhagyatott vasárnap, de
Filadelfia egyenesen sivár. Az uccák kihaltak.
Azok, akik kimerészkednek, a falak mentén
osonnak, mintegy bocsánatot kérve botrányos
vakmerőségükért. A villamosok üresek. Még a
vasárnapi löversenyeket is meg akarták til-
tani, de az indítványt elvetették. A quakkerek
ennek ellenére ragaszkodnak tervükhöz, nyil-
ván ki is viszik, mert makacsok, könyörtele-
nek. Nem szabad újságokat olvasni, zongorá-
zni, gramofonozni. Még a rádiózás is bűn.
A „kék“ törvény egyaránt érvényes az
Egyesült Államok minden városában, egyaránt
tilalmaz minden vasárnapi foglalkozást, pénz-
szerzést, könnyebb szórakozást, de csak
Pennsylvania tartja meg ily szigorúan, főként
Filadelfia.

A merev quakker — erkölcs lándzsát
tör amellet is, hogy a nők szoknyája legalább
pár centiméterrel hosszabb legyen, mint
amilyent hordanak a bubifrizurás hölgyek. Az
idősebb nők társaságokat alapítanak, hogy a
jó erkölcsöt meghonosítsák. Folyton gyűlése-
nek, állótözetben, kurta szoknyákban, kifestve
hatolnak be a báltermekbe, hogy ne vegyék
öket észre, aztán egy ujjmozdulattal megállít-
ják a zenét, prédikálni kezdenek a romlás

ellen. A párok erre abbahagyják a táncot, kö-
rjük csoportosulnak, teljes tisztelettel végig-
hallgatják mondokájukat, végül meg is tap-
solják, aztán újra táncra perdülnek. A szó-
nokoknak mindig nagy a „szónoki“ sikerük.

Filadelfiában vasárnap becsukják az
összes mozikat, színházakat, báltermeket. Csak
a templomok vannak zsufolva, csak a vendég-
lők és gyógyszerárak vannak nyitva.

A Temerini Vízlecsapoló Társulat bajainak orvoslása

A „Temerini Vízlecsapoló Társulatnak“
egy régi sérelme nyert kedvező elintézészt
csütörtökön délelőtt. Együttes ülést tartottak ez
alkalommal a Felső Jegricska társulatai a
Temerini Vízlecsapoló Társulattal a temerini
község háza tanácstermében.

Jelen volt ezen a közgyűlésen Marinko-
vics György mérnök, főispáni titkár a bácskai
tartomány vízügyi referense, Rausch Alfréd
hodsági földbirtokos a Felső Jegricska víz-
lecsapoló társulatok elnöke, Péci Popovics
Pál földbirtokos, Sztolics Jován a noviszádi
folyammérnöki hivatal kiküldöttje, Lukács Já-
nos a Felső Jegricska Társulat vizmestere, dr.
Micsatek Lajos a temerinek ügyvédje, Urbán
Vladiszláv a Rumenska—Kiszácsi vízlecsapoló
társulat elnöke, Bujdosó Pál, Bakos József,
Kovács Ferenc, Varga János községi bíró,
Szvacek Jenő társulati titkár, Bisztricki Fe-
renc, Bujdosó József, Bercsényi János és még
többen a temerini társulat tagjai közül.

A Temerini Vízlecsapoló Társulat, amely
a község árterületeinek szabályozása végett
még 1889-ben alakult, 1903-ban egy közgaz-
gatási bírósági döntés alapján a Felső Jeg-
ricska Társulatba való belépésre kényszerült,
s a Társulatban való benmaradását egy ké-
sőbbi 1914-ben hozott hasonló döntés csak
megszilárdította.

Amde a temerineknek a Felső Jegricska
Társulatban viselt tagsága súlyos pénzbeli
megterheléssel járt, amennyiben a költségek
fedezéséhez egyenlő arányban járultak hozzá,
míg a részükre teljesített ármentesítő munká-
latok a viselt terhekkel szemben aránytalanul
minimálisak voltak. Ezenkívül a temerinek a
Tisza tavaszi áradásaikor is rendkívüli nagy
károkat szenvedtek, mert a Felső Jegricska
árterületein levő kenderáztatókból levezetett

vizek annyira megtöltötték az amugy is ritkán
kotort alsó-Jegricskát, hogy a Tiszából kiön-
tött tavaszi áradás, benne helyet nem talál-
hatván, a környék árterületeit, köztük a teme-
rini határ egy részét árasztotta el.

A temerineknek tehát, hogy a tavaszi ki-
áradásokat valamennyire csökkentse a saját
hatáskörükben, s a saját költségükön kellett a
helyi intézkedéseket megtenni. Emellett azon-
ban a Felső-Jegricska Társulat költségvetésé-
hez is hozzájárultak a fentjelzett mértékben,
s ezt sérelmesnek találták. A sérelmek orvos-
lására minden füvet-fát megmozgattak, de si-
kerterület. Legutóbb Sztankovics Szvetozár
földmívelésügyi miniszter e é terjesztették ezt
az ügyet, mikor az a nyár folyamán Temerin
községben látogatást tett. Sztankovics földmü-
velésügyi miniszter akkor megígérte, hogy az
ügy felülvizsgálásáról intézkedni fog, s a sé-
relmeket feltétlenül orvosolni fogja.

A csütörtöki együttes ülésen tehát a Fel-
ső-Jegricska Társulat is belátta a temerinek
igazát, s egy közvetítő javaslat alapján úgy
döntött, hogy a temerinek ezentul ötven szá-
zalék arányban járulnak hozzá az együttes
költségek viseléséhez, ami, ha sikerül olcsó
államsegélyhez jutni, amire kilátás van, a fe-
lére redukálódik. A Temerini Vízlecsapoló
Társulatnak négyszázharminc tagja van, s ár-
területe ezerhatszáznegyvenkét katasztrális hold,
amely után évenként negyvenezer dinárt fize-
tett a Felső-Jegricska Társulat költségeihez való
hozzájárulás címén. Most ez a kiadás a felére
redukálódik, az olcsó államkölcsön felvétele
után pedig negyedrésszé, úgy hogy a teme-
rinek meglehetősen nagy tehertől szabadultak
meg a csütörtöki megegyezés alapján, ami az
örökös sérelmes — panaszoknak is véget
vetett.

A költő és hitvese

Paul Verlaine-ről, a szerelem és gyön-
géség nagy költőjéről döbbenetes adatok
kerültek napfényre. Marcel Coulon közzétette
a válópör aktáit, melyet Verlaine indított
férje ellen. Ezeket az ügyiratokat eddig azért
nem jelentették meg, mert Verlaine fia, aki a
párizsi földalatti villamosban kalauz volt, még
élt. Az ő halálával a Verlaine család férfiága
kihalt.

1874-ben indult meg a válópör. A vá-
lást Verlaine kivánta, született Mathilde
Mauté.

A tárgyaláson előadta, hogy férje körül-
belül egy év óta megváltozott, rossz társasá-
gokba jár, folyton iszik, főképp ürmepálinkát.
A delirium tremens jelenségei mutatkoztak
rajta. Élete s gyermekének élete ennélfogva
veszedelemben forog. A költő megismerkedett
Arthur Rimbaud-val, a tizenhétéves költővel,
aki a legrosszabb befolyást gyakorolja rá.

1871 szeptemberében a házasságok az
asszony szüleihez mentek lakni. Ezáltal a fei-
peres azt remélte, hogy férje durvaságai elől
menedéket találhat. De 1871 november 15-én,
alig két héttel ezután, hogy az asszony meg-
szülte gyermekét, Verlaine részegen jött haza.
Mihelyt belépett, elfogta valami izgalom;
minden ok nélkül óriási patáliát csinált, nem
törődve azzal, hogy felesége csecsemőjét
szoptatta.

Később ezek a jelenetek megismétlődtek.

Egy alkalommal így szól feleségéhez:

— Izgat, hogy olyan nyugodt vagy,
nem bírom el a hidegvéredet, majd végzek veled.
Erre durván megragadta gyermekét,
odavágta az ágyra, a csecsemő majdnem
szörnyethalt, aztán az asszony csuklóját meg-
markolta, csikarta, karmolta, levetette az
ágyra, rátérdelt, fojtogatni kezdte a nyakát.
Csak a nő szülei bírták nagynehezen ártal-
matlanná tenni.

1872. március 9-én Verlaine ismét holt-
részegen tántorgott haza, verni kezdte felesé-
gét. Az asszony így fakadt ki:

— Gyáva vagy, hitvány, inkább öl-
j meg.

Erre a költő szó nélkül gyufát gyújtott
felesége hajához tartotta. Másnap az asszony
száján óriási repedés volt, homlokán egy nagy
daganat.

Temerin község képviselőtestülete meg-
szavazta az egyházi funkcionáriusok
párbérváltóságát.

Temerin község előljárósága ez évi ja-
nuár elsején beszüntette az egyházi funkcioná-
riusok, nevezetesen a plébános, kántor és ha-
rangozó fizetését azzal az indokolással, hogy
a fennálló szabályok értelmében nevezettek a
községgel szerződést kötni elmulasztottak. Ez
ellen a község plébánosa jogorvoslatot kere-
sett, küldöttséggel járult Budanovits püspökhöz,
akinek utasítására újra a községhez fordult,
amelynek képviselőtestülete utolsó előtti gyűlé-
sén az ügyet kedvezően intézte el. Budanovits
püspök a községi képviselőtestület határozatát
csak olyan feltétellel fogadta el, ha a plébánost
kisegítő papi személyzet szaporulatával a fizetés
felemelését helyezi kilátásba. A községi kép-
viselőtestület e héten tartott közgyűlésén ebben
az értelemben hozott határozatot, s így az
ügy a tartományi gyűlés jóváhagyása után be-
fejezést nyer.

Arra, hogy a tartományi választmány
hozzá fog járulni a képviselőtestület határoza-
tához alapos reményt nyújt az a számtalan
precedens, amely a Vajdaságban hasonló ügyek
elintézése körül mutatkozott. Az ügy sima le-
folyása esetén a kántori állás is rövidesen be-
töltésre kerül, s evvel a temerini róm. kath.
hárvék olthatatlan vágya is hamarosan teljesül.

Feh

alatt v
nemü
tését h

Palást

HIREK

1927. Október 9. Vasárnap

Római katolikus: *Dénes*. Protestáns: *Dénes*. Görög keleti: *(Szept. 26.) Nilusz*. A nap kel 6 óra 8 perckor, nyugszik 5 óra 26 perckor. A hold kel 5 óra 26 perckor, nyugszik 3 óra 43 perckor.

Időjárás: (A petrovaradlni katonai meteorológiai állomás jelentése.) Az egész országban borús, esős idő volt. A legalacsonyabb volt a hőmérséklet Koszovszka Mitrovicán (0 C°). **Időjárás:** Az esős idő különösen az ország keleti és déli részein tovább tart. A hőmérséklet északon kissé emelkedni fog. Noviszádon gyenge északi szél mellett, hóesés, idő várható, kevés esővel. A hőmérséklet minimuma 6 C°, maximuma 13 C° lesz.

— Folyó hó 10 én. hétfőn délután fél 6 órakor kongregáció gyűlés.

— **Kottas Aladár huszonöt éves újságírói jubileuma.** Kottas Aladár, a „Délbácska” munkatársa október 15 én ünnepli újságírói működésének huszonötödik évfordulóját. Újságírói pályáját 1902-ben kezdte Zagrebban, ahol az „Agrar Zeitung” munkatársaként a szépirodalmi és a színházi rovatot vezette. Később az „Agrar Tagblatt”, majd a „Pokret” szerkesztőségében működött s 1908-ban megalapította a „Novosii” című lapot, amely ma Horvátország egyik legelterjedtebb lapja. Már itt tűnt fel humoros írással s „Jurk Cmok” álnéven megjelent vasárnapi tárcái csakhamar nagy népszerűsége tettek szert. Az annexió mozgalom idején Beogradból tudósította a „Berliner Tageblattot” s innen Budapestre került, ahol több esztendőn keresztül a „Neues Politisches Volksblatt”-nál működött. A kommun bukása után a kispapdapárt hivatalos lapjának az „Uj Barázdának” volt segédszerkesztője, ahol Schandl Károlyval, jelenlegi földmivelésügyi államtitkárral, Meskó Pállal, Buza Barnával és nagyatádi Szabó Istvánnal működött együtt. Öt évvel ezelőtől tért ismét vissza Jugoszláviába s 1925-ben lépett be a „Délbácska” szerkesztőségébe. A noviszádi újságírószekció ünnepi bankett keretében fogja megünnepelni a „Délbácska” munkatársának huszonöt éves újságírói jubileumát.

— **A városi adókönyvek lezárására tisztviselők kerestetnek.** Noviszád város tanácsa felhívja mindazokat, akik az 1924, 1925 és 1926 évi adókönyvek lezárására vállalkoznak, hogy feltételeiket legkésőbb október 10 ig közöljék a városi tanáccsal, vagy pedig személyesen jelentkezzenek a városi adóhivatal főnökénél. A főkönyveket hat hónapon belül kell lezárni, a honoráriumot közös megállapodás alapján állapítják meg. Képesített közlégi jegyzők és pénztárosok előnyben részesülnek.

— **Felhívás a Vojvodinai nyugdíjasokhoz.** A tagsági díjak befizetése f. hó 9-én a Maros-féle vendéglőben d. u. 2 órakor fog megtörténni. Az elnökség.

— **Nincs szabad orvosi állás.** A közegészségügyi miniszterium közli, hogy jelenleg egy szabad állami vagy közlégi orvosi állás sincs az egész ország területén.

— **Orvosi hír.** Dr. Brezovszky Nándor szanatoriumi igazgató főorvos külföldi utjáról hazatért és rendeléselt szanatoriumában (Futoski put 151) ismét megkezdte.

— **Petrovics Zsivorád gyermekeinek neveltetési alapja** részére a mai napig a következő adományok folytak be a noviszádi Aeroklubhoz: Konjevics Demeterné 2500, Janovics Milojko ezredes 1000, Kohn Gyula nagykereskedő 1000, Dr. Popov Milorád 500, Gyorgyevics Örnagy családja 300, Taran Daniló 300, Mesterovics Boskó 200 és Radonics Milán 100 dinár, összesen 5900 dinár.

— **Dr. Matics István ügyvéd** Noviszádon, a Karagyorgyeva ucca 18. sz. alatt ügyvédi irodát nyitott.

— **Közigazgatási iskola Szomborban.** A hivatalos lap tegnapi száma közli a Szomborban felállítandó közigazgatási iskoláról szóló rendeletet. Az iskolában a Vojvodinában közigazgatási pályára készülőket fogják kiképezni. Az iskolába csak azok vehetők fel, akiknek gimnáziumi vagy reáliskolai érettségijük és egy évi közigazgatási gyakorlatuk van. Az iskola első gyorsított tanfolyama 1928 február 1-től április 10 ig fog tartani, a második pedig április 20 tól június 30 ig. Ezen a két kurzuson azok vehetnek csak részt, akik 1928 január 10 én már három évi jegyzői vagy aljegyzői gyakorlattal bírnak a Bácska, Bánság és Baranya valamelyik községében.

PRIMA SZERÉMI ERDEI
TÜZIFA
a legolcsóbb árak mellett kapható:
DRVARSKO INDUSTRIJSKO DRUSTVO
nál, NOVISAD. Telef: 22-08

— **Királysértési perek a noviszádi törvényszék előtt.** Három királysértési pert tárgyalt tegnap a noviszádi büntetőtörvényszék Radulovics tanácsa. Az első pör vádlottja, Teofanovics Danilo, a noviszádi „Plevna” cukorkagyár tulajdonosa, orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy beteg és ezért elhalasztották ügyének tárgyalását. A második vádlott Rankovics Gyoka, gyurgyevői földmives ügyében új tanúk kihallgatását rendelte el a bíróság és ezért az ügy főtárgyalását október 25 re tűzte ki. A harmadik vádlottat, Kriszt Barbara, jagodnyoki asszonyt három évi fogházra ítélték királysértését és a nagy büntetésre való tekintettel, a bíróság elrendelte a szabadlábban levő vádlott letartóztatását.

— **Dr. Szilasi László** rendelőjét áthelyezte Kralja Aleksandra 15 alá (örmény templom). Rendel: d. e. 9-12 ig, d. u. 4-6 ig. 3-4-ig délután csak női betegeket fogad.

Megérkeztek a legújabb formájú Borzalino, Lincoln, Habig kemény és puhakalapok **Fuchs** férfidívtárcsialistánál (a kath. hitközség épületében).

— **Meggyilkolással fenyegette feleségét.** Sára Józsefné, Szlovacska ucca 68. sz. alatt lakó asszony feljelentést tett a rendőrségen, hogy töle elváltan élő férje Sára József bérkocsis életveszélyesen megfenyegette. Az asszony már régebben elkölözött férje lakásából, mert az ura állandóan részegeskedett és brutálisan bánt vele. Amikor Sára József látta, hogy az asszony nem hajlandó visszatérni közös lakásukba, egy élesre fent késsel meg akarta gyilkolni, de az asszony segélykiáltására egy rendőr a főkapitányságra állította elő a bérkocsis segédet, akit a rendőrség letartóztatott. Életveszélyes fenyegetés miatt átadják az ügyészségnek.

Valódi bécsi gázkocsz
szobák fűtésére kapható csakis egyedárusítónál,
Krajačević faterlepen Novisad. Telefon 21-65.

— **Villamoskocsiban jött a világra egy fiugyermek Budapestben.** Budapestről jelentik: Nem mindennapi eset jászódott le tegnap este, az egyik villamoson. A villamos egyik utasát Csaba Gyulánét hirtelen heves fájdalmak lepték meg és egészséges fiugyermeknek adott életet. Azonnal értesítették a mentőket, akik az asszonyt és az újszülöttet a Bakács téri klinikára szállították.

Nyakkendő
óriási választékban hihetetlen olcsó árakon **BRAČA SCHÖNBERGER**-nél, Novisad, Jevrejska ulica 6.

— **Megtalálták a selyemsálf, amelylyel Erdélyi Béla dr. megfojtotta feleségét.** Budapestről jelentik: Erdélyi Béla ellenőrző orvosszakértője dr. Kelemen Endre pécsi egyetemi tanársegéd, aki hétfőn utazott ki

Klagenfurtba, hogy érintkezésbe lépjen a klagenfurti és gráci orvosszakértőkkel, tegnap reggel visszaérkezett Budapestre. Kijelentette, hogy jegyzetelt csak a főtárgyaláson fogja, mint a védelem ellenőrző orvosszakértője, a nyilvánosság előtt ismertetni. Az osztrák hatóságok munkájáról, a legteljesebb elismerés hangján nyilatkozott. A klagenfurti törvényszék vizsgálóbírájánál, az iratok tanulmányozása közben megtalálták azt az elveszettnek hitt selyemsálfat, amellyel a nyomozás feltevése szerint, Erdélyi Béla megfojtotta feleségét. Enyedi Róbert dr. vizsgálóbíró ma kezdi meg Erdélyi Béla kihallgatását, amely egyelőre egy hélig fog tartani. Ezután a vizsgálóbíró megvárja, a klagenfurti törvényszékről érkező újabb bizonyítékokat, amelyek megérkezése után ismét ki fogják hallgatni Erdélyi Bétát.

Ma vasárnap este
nagy táncmuláság
a „CSOKOTTA” vendéglő ujonnan átalakított helyiségében. Elsőrendű zene és kitűnő italok. Tisztelettel
Herbst Péter, vendéglős
Darányi-telep III. 233.

— **Bleyle swaeterek gyermekek és felnőttek részére a legnagyobb választékban Klein Jenő üzleteiben Novisad, Vel. Bečkerek és Senta.**

— **Féltékenységből agyonlőtte a feleségét egy bécsi kórházi ellenőr.** Bécsből jelentik: Az Ottakring kerület egyik bérházában tegnap délelőtt John Károly 36 éves kórházi ellenőr, több revolverlövéllyel agyonlőtte, a nála egy évvel idősebb feleségét. A családban napirenden volt a cívakodás, mert az asszony, aki maga is kórházi ápolónő volt, meglehetősen nagy jövedelmét saját céljaira fordította, azonkívül teljesen független életet élt és férjének sohasem mondotta meg, hol töltötte idejét, amikor a késő esti órában hazatért. A feleséggyilkos önként jelentkezett a rendőrségen.

A világhírű Columbia gramofonok és lemezek
kaphatók „EXPRESS” varrógép, kerékpár és gramofon üzletében Novisad, Pašičeva ul. 19. Állandóan friss zseblámpa és rádióelem gyári áron. Kérjen nagy képes árlégyzékét

Uj vállalat Noviszád Petrovaradinban. Foglalkozik mindennemű visszakeresésekkel áruhiányoknál, sérüléseknél, valamint szállítási határidő túllépésénél, felülvizsgálja az összes fuvarokmányokat és kieszközli vissztérítését a felülfizetéseknek úgy a belföldi mint a külföldi vasuti és hajószállítványoknál.

Mivel a reklamációt csak egy éven belül lehet eszközölni, tehát senkise mulassza el fuvarlevelét minél előbb bemutatni, mert ez nem kerül pénzbe. Talált hiány esetén a reklamációt megindítom megegyezés szerint Levelek Reljkovičeva ul. 258. sz. alá küldendők.

Átveszek már beadott reklamációkat letárgyalás végett valamint visszautasítottakat újból eljárásra

— **Ujdonság a cukrászat terén!** Forgalomba került a jégcsokoidé testvércikke „MAROLA” néven, amely különlegesség a mai cukrászat legkiválóbb készítménye, ennél jobbat és zamatosabbat a cukrászipar még nem produkált. A Marola szeletek maróni piréből és a legnemesebb anyagokból készülnek, tejszínkrémmel és csokoládéba burkolva. A szeletek nem fagyaszottak s ennél fogva tartóképességük kiváló, színházba és moziba is elvihetők. Egyedüli elárusítóhely a városházánál levő pavillon mellett a MAROLA szeletek egyedüli feltalálója és készítője „Confiserie Winga”, helybéli cukrászüzem. Aranyéremmel kitüntetve.

APOLLO Hétfőtől szerdáig APOLLO
A szerelem éjszakája
Bánky Vilma — Ronald Colman

— Ismét pszichoanalista szélhámosokat fogott a budapesti rendőrség. Budapestről telentek: Tegnap virradó éjjel, eloltott lámpással egy autó száguldott végig a Váci-uton. A mintegy 70—80 kilométer sebességgel haladó autó nyomában egy másik autó rohant, amelyen rendőr foglalt helyet. Hosszas hajszát követően sikerült elfogni a menekülő autót, melynek utasait Harsányi Istvánt és John Pált előállították a rendőrségen. Kihallgatásuk során bevallották, hogy az autót a Rákóczi uton lopták el. Belsmerték azt is, hogy ők voltak azok, akik napok óta gépirásos zsaroló leveleket írtak előkelő állású embereknek, többek között Kornfeld Móric báró és Krausz Simon tettek panaszt, hogy zsaroló irások érkeztek hozzájuk, amelyben három és ötezer fontot követelnek.

— Lyukas harisnyáját hozza be, mi ingyen stoppoljuk. Klein, Kr. Aleksandra 12.

A „Hamlet” bemutatójára készül a noviszádi Nemzeti Színház drámai együttese. A noviszádi Nemzeti Színházban vasárnap este Molnár Ferenc kitűnő komédiája a „Játék a kastélyban” kerül színre. A darab minden eddigi előadása telt ház mellett folyt le. A jövő héten Shakespeare drámája, a „Hamlet” kerül színre új betanulással. A címszerepét Zsivánovics játssza, a darabot pedig a színház új rendezője Nadvornik rendezli.

Ma délután 3 órakor:

Juda Makkabi—NAK.
Elsőosztályu bajnoki
NAK pálya, bíró: Simovics

A NAK pályán ma délután felhangzó bíról futty, az idei bajnoki év küzdelmeinek megkezdését jelent. A bajnoki év hajnalán sajnálattal kell megállapítani, hogy a noviszádi csapatok tudásában nem történt meg az a haladás, amelyet a futballtudás normális fejlődése megkövetel. Ez a körülmény alaposan megnehezít az idei bajnoki év mérkőzéseinek anyagi és erkölcsi sikerét, de tisztán az egyleteken múlik, hogy odaadók és főleg sport-szerű játékkal biztosítsák a bajnoki év mérkőzések számára a közönség érdeklődését. A futballmérkőzések közönsége méltányolja azokat a nehézségeket, amelyekkel az egyleteknek meg kell küzdeniük, a játéktudás fejlesztése szempontjából, de kíméletlenül elfordul a futballsporttól, ha látja, hogy a pöffeszkedő és elkapartott játékosok, vagy a közönség egy részének viselkedése, túllépi a jóízű, vagy a sportszerűség határát.

Az idei bajnokság startja, a ma délutáni Makkabi-NAK mérkőzés. Papirforma szerint ebből a küzdelemből, féltényes golaránnyal a NAK-nak kellene győztesként kikerülnie. Ámde a két csapat eddigi küzdelmei azt mutatják, hogy papirformára adni a két kék-fehér csapat találkozásánál egyáltalában nem lehet. A mai mérkőzésre a NAK a görögországi tura kétélű eldúnyával indul, a Makkabi azzal a lelkesedéssel, ami a játékosokat az elsőosztályba való visszajutás révén eltölti. A NAK még aligha pihenhet ki a görög tura nagy fáradságmalt, azonkívül néhány elsőrangú játékos, bántetés vagy sérülés folytán hiányozni fog a csapatból. Győzelme mindazonáltal nem lehet kétséges. Esetleges eldöntetlen, vagy Makkabi győzelem, nagy meglepetést jelentene.

A NAK egyleti hírei. A mai csapatösszeállítások: I. csapat Plate, Martin, Róka, Bikács, Heterle, Alekszi, Schelb, Német, Bertók, Schubert, Scsálfer, a pályán való megjelenés ideje fél három óra. I. B. csapat: Tamás-

Brill

A cipőkrémek gyöngye

kovics, Hiegel, Vojnovics, Schneider. I., Radoszavljevics, Fodor, Istók, Haller II., Lemler, Lerch II., Horváth, a pályán való megjelenés ideje reggel fél 8 óra. Ifjúsági csapat: Hoffmann, Orlik-Wilner II., Göttel, Neuwirth, Fucsik, Szentiványi, Fekete, Haller I., a pályán való megjelenés ideje délután 1 óra, a mai mérkőzés rendezői: Schelb, Wollberger, Perepatics, Tomac, pénztárnokok: Gottwald, Dürner és Klemm felhívnek, hogy délután fél 1 órakor a pályán megjelenjenek.

A Viktória S. C. ma Gajdobrán mérkőzik. Felhívják a játékosokat, hogy délután 1 órakor jelenjenek meg a csapatkapitánynál indulás háromnegyed két órakor.

Egy angol gépirókisasszony átúszta a La Manche csatornát. Londonból jelentik: Miss Gleitze londoni gépirónő Cap Gris Nez és Folkestone között átúszta a La Manche csatornát.

A mai másodosztályu mérkőzések. A mára kisorsolt öt másodosztályu mérkőzés közül a Levithan-Postás és a sabáci Kereskedő Ifjak—Mitrovicai Gradjanszki mérkőzés elmarad, mert a vendéglátó csapatok a mérkőzést lemondták. Noviszádon tehát a Vasutaskovilji Sajkás mérkőzés kerül eldöntésre délelőtt 10 óras kezdettel a Karagyorgye pályán. Bíró: André. Előtte 8 óras kezdettel, a Makkabi-NAK tartalék csapatok mérkőznek, Rossler bíraskodása mellett. Petrovaradinban, délután 3 órakor, az ottani Gragyanszki mérkőzik a Temerini T. C.-val, bíró: Nemes. Indiján az Omladina—sabáci Srbija mérkőzés kerül eldöntésre Nikolics bíraskodása mellett.

— Angol pulloverek és mellények nagy választékban Klein Jenő üzleteiben Novisad, Vel. Bečkerek és Senta.

Elesen

— Kiváncsi vagyok, vajon Henrik eljön-e?
— Egész biztosan. Megmondtam, hogy itt leszek.

Azt hitte...

— Maga éjnek idején bemászott egy idegen lakásba!
— Azt hittem kérem, az én lakásom!
— Jó, de mikor egy asszony benyitott, maga rögtön kerekelt oldott!
— Azt hittem kérem, az én feleségem!

Melyik nagyobb?

— Mondom magának, az emberiség nagy jó evője volt az, aki a számológépet feltalálta.
— Elhiszem. De mennyivel nagyobb lenne az, aki a fizetőgépet feltalálná.

Jó tanács

— Nem akarna egy kis krumplit ázni, jó ember? Kap érte egy jó ebédet.
— Nézzé asszonyom, inkább fogadja fel azt az embert, aki elültette a krumplit, az tudja, hogy hol vannak az egyes szemek.

A Rosenthal hangverseny jegyei

Rosenthal zongoraművész hangversenye iránt óriási érdeklődés nyilvánul a városban. A még meglevő jegyek elővételben kaphatók a Lipkovich trafikban (Telefon 26—00) és a „Szlávia” könyvkereskedésben.

1927 október 8

A dinár árfolyamai

Budapest 10.02—10.08 (péngőben), Prágában 58.97—59.47, Berlinben 7.34—7.36, Bécsben 12.39—12.45, Triestben 32.05—32.45, Londonban 2.76.

Zürich

Páris 20.36, London 25.24 57.5, New-York 518.62 5, Brüsszel 72.25, Milánó 28.34, Amsterdam 208.—, Berlin 123.67 5, Bécs 73.17 5, Budapest 90.75, Szófia 3.75, Prága 15.37, Varsó 58, Beograd 9.13—, Bukarest 3.24.—.

Chikágói tőzsde

Október 6. (Zárlat.) Buza tartott. Dec.: 131³/₈ Március: 134³/₈ Május: 137.—. Tengeri nyugodt. Dec.: 93⁷/₈ Március: 96⁵/₈ Május: 99¹/₈. Zab gyenge. Dec.: 48³/₄ Március 50³/₈ Május: 51⁵/₈. Rozs gyenge. Dec.: 97³/₈ Március: 101¹/₄ Május: —.—.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai, új, 78—79 kg-os, d. k. kötés 295—297.50, bácskai, Tisza, 78-79 kg-os, d. k. kötés 295-297.50, bánáti, d. k. kötés 290-295, szerémi, 78—79 kg-os, d. k. kötés 292.50-295, szlavóniai, 78—79 kg-os, d. k. kötés 290-295. Rozs, bácskai, 72, 2% d. k. kötés 280—290. Arpa, bácskai, 65—66 kg-os, d. k. kötés 255-260. bácskai 68-69 kg-os, d. k. kötés 270—275, szerémi, 65—66 kg-os, d. k. kötés 255-260. Zab, bácskai, d. k. kötés 202.5—207.5, szerémi, d. k. kötés 205—210. Tengeri, bácskai, d. k. kötés 202.50-205, bácskai, szártított, X. d. k. kötés 190-193—, bácskai, új, XII-I. d. k. kötés 185—190, bácskai, új, III-IV. d. k. kötés 210—215, bácskai, III-IV-V. Novisad vidéki d. k. kötés 215-220, bánáti, d. k. kötés 197.50 200, bánáti, új, XII I. Vrsac par. d. k. kötés 185 185, szerémi, új, duplikát kassza kötés 202.50—205, szerémi, új, XII-I. d. k. kötés 187.50-190, szerémi, szártított X. d. k. kötés 190—193.—. Buzallsz, bácskai, nullás gg. és g. d. k. kötés 425—437.50, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 407.50—415, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 380—390, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 327.5—337.5, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 270—280, bácskai, 8. sz. takarmányliszt d. k. kötés 205—210. Buza-korpa, bácskai, jutazsákban, d. k. kötés 170—175.—, szerémi, buza, jutazsákban d. k. kötés 170—175.—, szlavóniai, jutazsákban, d. k. kötés 170—175.—. Bab, bácskai új, 2 százalékos, fehér, d. k. 320—325. Irányzat: változatlan.

Forgalom: 11 vagon buza, 1 vagon rozs, 18 vagon tengeri.

A noviszádi terménytőzsde múlt heti forgalma. A noviszádi terménytőzsde múlt heti összforgalma 229 vagon volt. Ebből 62 vagon buza, — vagon arpa, 5 vagon zab, 107 vagon tengeri, 40 vagon liszt és 14 vagon korpa. Az áruk a következők voltak: bácskai buza 295—297.50, öreg tengeri 202.50—205, szártított tengeri 190—192.50 új tengeri dec. jan. 185—190, márc. apr. 212.50—215, márc., apr., maj. 215—220, zab 202.50—210. Arpa 255—260.

Ma utolsó nap! Az APOLLO-ban Ma utolsó nap!
„Csárdáskirálynő”

r. t.
hatá
alan
veré

2%
kifiz

gésb
a ve
felel
sége

telen
kedv

árver
leltár
pénz
meg
pező
azon
esetb
vára
megv
vétel

hog
csődít
vonja

ben a
tást a
leltár

lezen,
épület
dezés
képek

1
szükség
tétet je
ulica 5
látura,
aranyó
nyomta
utí koc

19
Apatinb
őreg üv

19
Bácsko
lomcég
gőzkazá
gőzfűrés
gőré, ré
ság, va
Werthei

19
Szremaz
lyében,
bőző be
állvány,
vázák, b

Feh

alatt vé
nemű é
tését he

Palásth

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, VASTAG BETŰ 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár

KERESLET

VESZÉK
legmagasabb napi árban lisztes, korpás, cukros és egyéb

HASZNÁLT ZSÁKOKAT

AVRAM SCHIFF NOVISAD

zsák-, ponyva- és zsinag-nyakkereskedő, zsák- és ponyvakölcsönző.

Telefon: 24-03.

Sürgőnycim: JUTEŠIF.

UJ ZSÁKOK, UJ PONYVÁK, ZSINEGEK

legolcsóbb bevásárlási forrása.

Szépen éneklő KANÁRI megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 3223-2

KÉT TANONC azonnal felvétetik Brača Vučkov rőfőskereskedésben Novisad, Kralja Petra 6. szám. 3189-1-5

EGY ÖNÁLLÓAN ÉLŐ uriember azonnalra keres egy kétszobás vagy egy egyszoba előszobából álló üres lakást, lehetőleg a központban, vagy annak a közelében. Ajánlatokat az ár megjelölésével a kiadóba leadni. 3177-1-2

PRIVÁT PÉNZT 15 000 dinárt új házra kezessel keresek. Cim: Schmolka hirdetőirodában. 3197-1-2

VESZÉK több lezer vályogot. Cim: Futaki-ut 70.

ELADÁS

Legjobb minőségű RÉZ-MOSÓÚST és KATLAN, PÁLINKAFOZO ŪSTÖK legnagyobb választékban MALOČIĆ VASO-nál Novisad, Kisačka u. 32. 17-1-0

Aki jól venni vagy eladni akar: HAZAT, TELKET, FÖLDET, forduljon bizalommal Forgalmi R. T. Novisad, Jevrejska 14- (Novisadi Takarékpénztár) Eladók szükség esetén ELŐLEGET kaphatnak. 1967-1-25

ELADÓ egy gyönyörű „Fildendrosz”, óriási tizenkét levéllel, másfél méteres léggökökkel. Remek szobadisz. Cim a kiadóban. 3217-1-2

BUTOR, modern és régi, valamint egyéb berendezés elköltözés miatt eladó. l. Georgijević, Novisad, Kralja Petra 3, II. emelet.

KIADÓ

KIADÓ 1 lakás, 2 szoba, előszoba, konyha és speiz. Cim: Kameničko novo naselje broj 9. 3204-1-2

Nagyobb ELEGÁNS LAKÁS a város központjában kiadó, — megfelelhet esetleg irodai célra is. Cim a kiadóhivatalban. 3191-1-3

SZOBÁ a város központjában esetleg kosztall kapható. Safarikova 7., emelet. 3192-1-2

KIADÓ UJ ÉPÜLET, 2 utcai szoba, előszoba, konyha, speiz s az összes mellékkeliségekkel november 1-re. Felvilágosítás ugyanott, Bana Jelasića u. 25. [a volt Mikes Kelemen ucca.] 3190-1-2

CSALÁDI HÁZ a villamos végállomástól 5 percre szőlővel és konyhakerettel (3/4 hold) kiadó. Ugyanott egy alig használt kerékpár eladó. Bővebbet: Darányi telep l.137 a. 3215 1-3

MAGÁNYOS HÁZ bérbeadó azonnal beköltözhető. Georgievic villa mellett, a Futaki uton. Bővebbet a tulajdonosnál Novisad Miletićeva ul. 50. 3214 1-3

UJHÁZBAN LAKÁS udvarral és külön kapubejárattal kiadó Darányi telep Dr. Leitner mellett. 3201 1-2

KIADÓ több helyiség műhelynek vagy autogarázsnak Futaki ut 70. 3168 1-0

BÁCSKA TOPOLÁN a legjobb forgalmi vendéglő és szálloda haszn bérbe kiadó. Cim a Délbácska kiadó hivatalában. 3208 1-3

KIADÓ azonnalra 2 üzlethelyiség nagy pincével Masarikova 14. 3029-1-10

LAKÁS, szoba, konyha, veranda, mellékkeliségekkel, vízvezetékkel kiadó azonnal Futoski put 97. Villa. 3209-1-2

ELEGÁNSAN BUTORZOTT egy vagy két szoba kiadó fürdőszoba használatlaltal. Ugyanotr BUTOR és egy rövid ZONGORA eladó. Futoska u. 143. 3200-1-3

Jómeneteli VENDÉGLŐ teljes berendezéssel november 1-től szabad kézből bérbeadó. Bővebbet a tulajdonosnál Miletićeva u. 50. Novisad. 3213 1-3

KIADÓ URLAKÁS két szép nagy utcai szoba előszoba, konyha és mellékkeliségek november 1-ére kiadó. Cim Schmolka hirdetőirodában Jevrejska 7. 3216 1-

VEGYES

ELVESZETT egy fekete viselt ballabás női félcipő a Magyar és Lövész ucca sarkán. Kérem a becsületes megtalálót, adja le Cervész mézáros üzletben, Magyar ucca.

H I R D E T É S E K

Vidaković

Kralja Aleksandra ul. 9. Paszomántos lámpaernyőkészítő és a legmodernebb előnyomda

Földmunkára

kerestetnek kordérok vagy kétfogatú kocsik. Jelentkezni lehet:

Novisad, Streljačka ucca 44.

Szoptatós dajka

kerestetik.

Cim: Slovačka ulica 34. szám.

Tanonc

jó házból asztalos szakmába azonnal felvétetik

Lenkey Imre asztalosnál

Uspenska ucca 42.

3202-1-2

Szőlőtermelők figyelmébe

ajánlom régi jőnevű **pállinkafőzdemel**, mely alkalommal kérem továbbra is szives pártfogásukat.

Tisztelettel

Szathmáry Lajos, Jovan Aranyijeva u. 19. Kazánonkénti főzési díj 15.— dinár.

DIMOVIĆ-féle

KÁVÉ

a LEGJOBB

Wachtl-féle finom luxus-sütemény

naponta háromszor friss; valamint vignettámmal ellátott roz- és fehér házikenyér csak Željeznička u. 6. szám alatti üzletben kapható.

Filiálém sehol nincs Novi Sadon.

Értesitem a t. vendégeimet, rendelőimet, hogy a szücsműhelyemet

a Skerlićeva uccából **áthelyeztem** Pašićeva ucca 16. szám alá, a volt Neckov Gavra-féle helyiségbe.

Tisztelettel

Sotić Dušan, szücs mester.

NAGYFEJŐ

KÉZIMUNKA ÜZLETE

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9. SZ.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr millő, futó, ágyterítő és ágygarnitúra, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése kézi és gépászur túllhímzés, endlítés, diszpárna montírozás és **perzsa szőnyeg** nyírása (stuccolás.) Sport zászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi kiőpít csipkékben** és kézimunka kellekekben.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Fehérnemű varrodámban

Kamenicska ucca 5. szám

alatt vállalom mindennemű **női** és **férfi** fehérnemű és menyasszonyi kelengyék teljes elkészítését helyben és vidékre is a legolcsóbb árak

Paláthyné **HERBST JÓZSA** Novisad

Szerkesztésért és kladásért jelei
TOMAN SÁNDOR

JUGOSZLÁV BANK R. T. ZAGREB

folyósít

földbirtokra és városi házakra

jelzálog kölcsönöket

100 000.— dinártól feljebb 10, 15 és 20 évre

A hitelt kereső levelezéshez csatolandók:

- 1.) a legújabb telekadónyvi kivonat,
- 2.) kataszteri birtokiv,
- 3.) az épületek tűzkar elleni biztosítási kötvénye.

2822-1-0

„GOLGOTA“

Temetkezési Vállalatom

bármilyen temetkezési ügyeket, valamint exhumálásokat, szállítást bármely vidékről (külföldről is) a legnagyobb figyelemmel és pontossággal a legolcsóbb árak mellett eszközöl.

Id. Lenkey Imre, Novisad.
Uspenska u. 12 szám.

Ha csak egyszer **ljubljanai cipőt fog viselni**, meggyőződik annak jóságáról és nem is fog mást keresni, mert azok a **legkényelmesebbek, legtartósabbak és ezért legolcsóbbak.**
Ljubljanai cipőüzlet
Novisad, Vilsonov trg 2

Ócska fémét,
sárga rezet, vörös rezet, ólomot, cinket, rézforrácsot, alumíniumot, nikkelt, akkumulátor lemezek, akkumulátormosót, ólomhamut, öreg szódásfejeket, betűket minden mennyiségben vesz és a legmagasabb árakat fizeti a „CALIN” k. d. Zagreb, Mandalićina 1.

Régi, legjobban bevezetett részletüzlet

mely árusít textiláru konfektit, selyemárut, ékszer, órát, butorokat stb., keres bevezetett ügyes ügynököket, kiknek fix és magas jutalék mellett a legnagyobb jövedelmet biztosítja. Erdeklődők forduljanak Schmolka hirdetőhöz Novisad, Jevrejska 7.

Az állami osztálysorsjegyek
főelárusítóhelye
PAPP GYÖRGY
„MERKUR” Bank- és Váltóüzlet
Novisad, Kralja Petra 29. Telefon 22-40.
Külföldre utazóknak valuták minden mennyiségben.

Vizsgázott kazánfűtőt

felvesz az
„Albus“ Szappangyár r. t. Novisad

ZONGORÁK és PIANINOK

elsőrangú gyártmány nagy választékban

TRUPPEL BÉLA

hangszerkészítőnél Novi Sad,
Dunavska ulica 17. és Željeznička ul. 31.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramfon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintiszta hurokban. Eladás nagyban és kicsinyben. - Javításokat és hangolásokat elvállal
Lawn tennis rakett eladás és rakettjavítás

NOVISADI TAKARÉKPÉNZTÁR

Rendszeresített, apró megtakarítással heti 1 Din. részjegyenkénti befizetés mellett 4 év után jelentékeny tőkéhez juthat. Takarékbetétek kétszeres hasznót (kamatot) hoznak. Kivehetők: felmondással, vagy pedig felmondás nélkül.

M. SZ.
NOVI SAD
JEVREJSKA UL. 14

Lombard (zálog) osztályunk áruja és mindennemű nem romlandó tárgyra kölcsönt folyósít, amivel mindenkinek az előre nem látott szükséglete esetén gyors segílyt nyújt. - Gyors segíly pedig kétszeres segíly.

Végkiárúsítás!

Nagy férfi, gyermek és női konfekció

végkiárúsítás

költözködés miatt, **Novisad, Kr. Petra 16. sz. alatt.** - **Uj férfi, gyermek és női konfekció üzletemet** új áruval felszerelve

Novisadon, Kr. Alexandra u. 9. sz. alatt Winkle-palota mellett megnyitottam. Nagy választék! Olcsó gyári árak!

Müller Rudolf.

Téli szükségletre

la rózsaburgonya, vöröshagyma

a legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható

Gausz János

Novisad, Futoski put 66. Telefon 25-34.

Rövid ZONGORA vagy PIANINO

jókarban levő, megvételre kerestetik. Ügyönkök kizárva. Ajánlatok
Zima i Drug papirkereskedésébe (Pašičeva ulica 11.) kéretnek.

Egy nagy üzlethelyiség

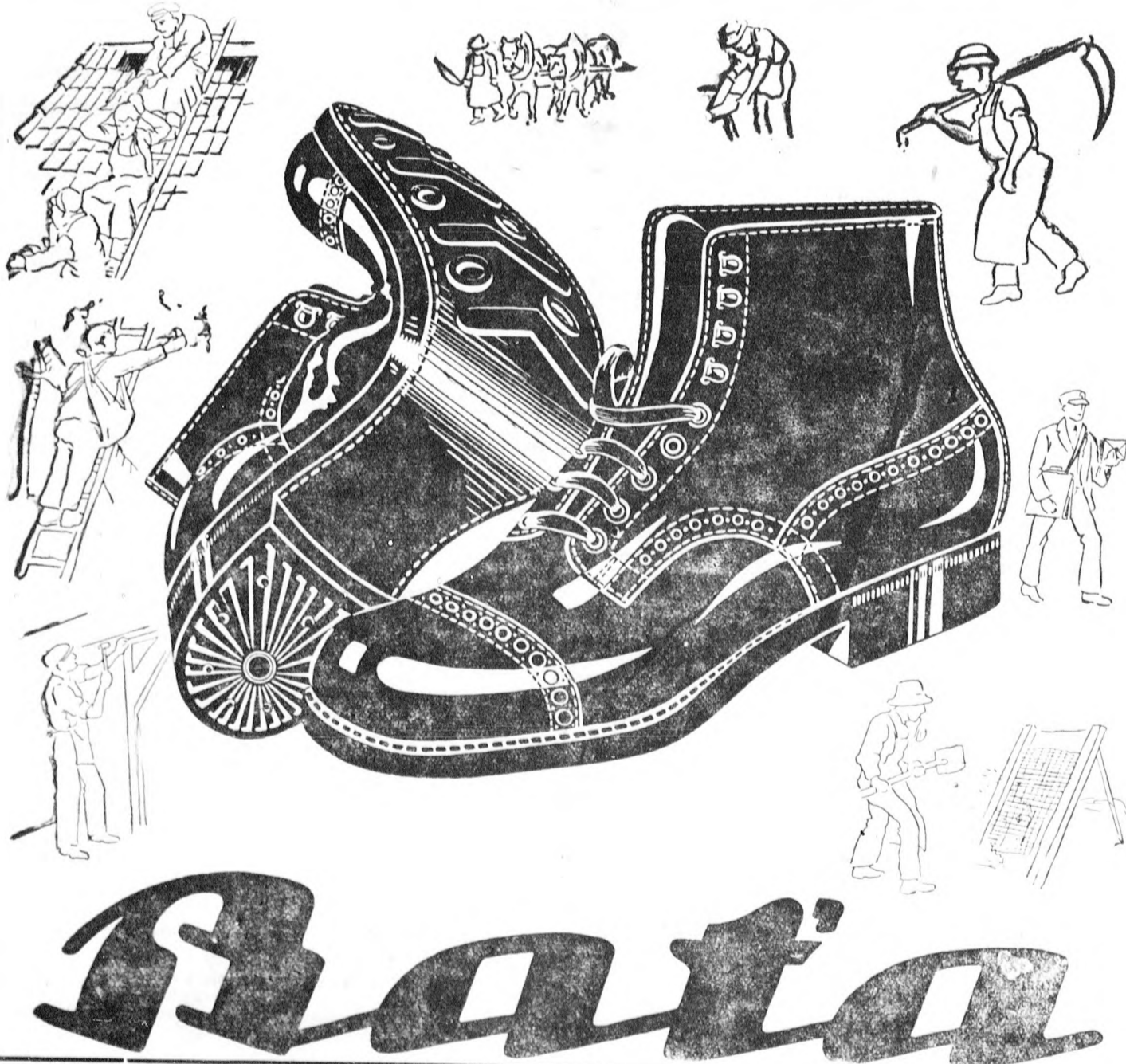
a város közponjában, amely raktárnak is alkalmas, több évre olcsón kiadó. Bővebbet: **Schmolka hirdetőiroda**, Jevrejska ul. 7.

Használt, jókarban levő

Zongora olcsón eladó

Cím megtudható: Weisz, Futoski put 44.

Jöjjenek elárusítóhelyeinkre s követeljék az Elastik-talppal ellátott cipőket.

A munka embereinek

a munkához szükséges cipőt a talp tartóssága szerint értékelik.

Minden figyelmünket a cipő fő részére fordítottuk, hogy értékét és tartósságát megsokszorozzuk

Sikerült megcsinálni!

Ebben a szezonban 3967-es fajta cipőket hoztuk az áthatlan és elszakíthatatlan „Elastik” talppal. Jobb cipőt és jobb talpat akkor sem adhatnánk Önnek, ha ötszörös árat fizetne nekünk!

A minőség javítása ellenére is ennek a cipőnek az ára csak

269.-

dinár.

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) ul. 30. Telefon: 24-88

Fehér

alatt való
nemű és
tését hely

Palárth

r. t.
hatal
alant
verés

2%
kifizé

gésbe
a vev
felelő
ségeé

telen,
kedve

árveré
leltári
pénzb
meg a
pező i
azonn
esetbe
vára e
megve
vétélár
A
hogya
csődöt
vonja

A
ben ali
tást a
leltár i

A
11
lezen, a
épületi
dezés:
képek

15
szükség
tétel je
ulica 5.
latura,
aranyór
nyomtat
utí kocsi

19
Apatinb
őreg öv
19

Bácsko
lomcég
gőz kazái
gőzfűrés
gőré, rég
ság, val
Wertheim
192

Szemesz
lyében, i
bűző bet
állvány,
vázák, be

besz
bod
11-5
Pós

A

meg
met
köz
Egés
fel.
riár
tel.
nok
nyol
hang
sója

aki
élete
hogya
apác
jósa

s eg
ciba
a le
áldá
jósa

fak
is ca
széd

Had
vállu
plom
a hő

emb
Odb
mon

gyilk
eresz

rend
A m
után
ton
tárba
ség
Meh
rény
szált
bíró
Telé
nusa
hogy
náta
visz
lyes
hogy

veze